

MESURA DE GOVERN

PLA D'EDUCACIÓ DE CIUTAT VELLA 2019-2023

Plenari de 19 de març de 2019

Índex

1.	PRESENTACIÓ.....	3
2.	PROCÉS D'ELABORACIÓ DEL PLA	6
3.	SÍNTESI DE LA DIAGNOSI I DE LES PRINCIPALS NECESSITATS DETECTADES	11
	2.1. Indicadors socials i de context.....	11
	2.2. Els recursos educatius del districte	14
	2.3. Les problemàtiques i potencialitats de l'educació a Ciutat Vella	16
4.	MARC GENERAL.....	22
5.	OBJECTIUS DEL PLA D'EDUCACIÓ	23
6.	EIXOS DE TREBALL I ACCIONS DEL PED DE CIUTAT VELLA 2019-2023.....	25
	EIX 1. PERSPECTIVA COMUNITÀRIA I CIUTAT EDUCADORA	25
	EIX 2. ACOMPANYAMENT I SUPORT ALS ITINERARIS I TRANSICIONS EDUCATIVES	29
	EIX 3. ACOMPANYAMENT A LES FAMÍLIES I PROMOCIÓ DE LA SEVA RELACIÓ AMB ELS CENTRES EDUCATIUS	31
	EIX 4. MILLORA DE L'ÈXIT EDUCATIU DES DE L'EQUITAT I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	34
	EIX 5. EDUCACIÓ AL LLARG DE LA VIDA.....	38
	EIX 6. GOVERNANÇA DE LA XARXA EDUCATIVA TERRITORIAL	40
7.	PRESSUPOST	41
8.	IMPLEMENTACIÓ I AVALUACIÓ DEL PLA.....	42
	8.1. Implementació.....	42
	8.2. Seguiment i avaluació.....	43
	8.2. Avaluació del pla.....	43
9.	REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES	44
10.	ANNEXOS	45
	Annex 1. Aportacions de les sessions de debat i validació dels programes i actuacions.....	46

1. PRESENTACIÓ

El nou Pla d'educació de Ciutat Vella pel període 2019-2023 estableix el marc en el qual es desenvoluparan les polítiques d'educació del districte pels propers anys. Defineix els seus objectius principals i les línies de treball a desenvolupar pels diferents agents i serveis implicats, així com els mecanismes de coordinació i treball conjunt necessaris per tal de consolidar i reforçar el model educatiu de Ciutat Vella, un dels districtes amb major complexitat i necessitats educatives de Barcelona.

L'educació és un dret i apostar per establir el marc de treball per als propers anys en l'àmbit educatiu de Ciutat Vella és imprescindible per a la garantia d'igualtat d'oportunitats dels veïns i veïnes del Districte. Una educació per tothom ha de superar l'àmbit escolar i ha de fer incidència i incorporar també els àmbits de l'educació no formal, comunitària i fer-ho des d'una perspectiva de procés de construcció educativa al llarg de la vida. En el context actual on cada cop més els centres i projectes educatius caminen cap a l'equivalència, és la motxilla cultural la que determina gran part de les trajectòries vitals dels ciutadans, per aquest motiu reforçar les capacitats d'accés a la cultura i a la producció cultural ha de ser una de les principals apostes en l'acció educativa del Districte, Tot plegat des del reconeixement i la incorporació dels sabers que ens aporta la diversitat (cultural, sexual, de gènere, etc.) per contribuir a la construcció d'una ciutadania compromesa no només per al futur sinó que pugui definir un present inclusiu i representatiu de la Barcelona diversa actual.

L'actual document no parteix de zero, sinó que pren el relleu del Pla d'educació de Ciutat Vella 2013-2018, un pla educatiu de districte pioner en apostar per treballar les polítiques d'educació en xarxa, articulant les diferents administracions i agents socials que incideixen en l'àmbit educatiu i incorporant la perspectiva dels diversos barris del districte. El pla actual pren com a punt de partida els paràmetres del document estratègic anterior, si bé modificant-los i actualitzant-los d'acord amb la realitat del nou període.

El Pla 2019-2023, doncs, pretén aprofundir en la perspectiva del treball en xarxa i de la coherència de polítiques públiques i donar continuïtat al treball realitzat des del 2013, a la vegada que fa un pas més incorporant nous agents i nous àmbits educatius que no havien estat tant presents en el pla anterior, com ara l'educació comunitària, l'educació en l'etapa adulta o el desenvolupament d'una educació no formal no directa o indirectament vinculada als centres escolars.

Parteix d'una visió holística dels processos educatius, tenint en compte tots aquells aspectes, entorns, condicions de vida i interaccions que defineixen el model educatiu del districte i que poden ser modificats per a millorar-lo. Així doncs, aquest nou Pla s'elabora amb la voluntat d'esdevenir una eina útil per a establir un consens sobre els objectius a aconseguir en matèria d'educació a Ciutat Vella i per a cercar la implicació de tots els agents per tal d'assolir-los.

Per a aconseguir-ho, s'ha treballat conjuntament amb els principals agents implicats en aquest àmbit: el Consorci d'Educació de Barcelona, la Inspecció educativa, l'Institut Municipal d'Educació, l'Institut de Cultura de Barcelona i el Districte de Ciutat Vella. S'han posat en comú els diagnòstics de la situació i les línies prioritàries d'intervenció de cadascun d'aquests agents, explorant i discutint les sinergies possibles.

També s'ha comptat amb les aportacions i propostes de la comunitat educativa i dels grups polítics en les diferents fases del procés: diagnosi, definició de propostes i contrast i priorització de les actuacions. Serà imprescindible, així mateix, que aquesta fluïdesa i participació es mantingui en els propers anys a l'hora d'implementar i avaluar les actuacions desenvolupades.

És un pla que pretén contribuir a construir un model educatiu fort i uns objectius i línies de treball estables i compartides per tothom, de manera que s'obtingui la major eficàcia, visió estratègica i riquesa a l'hora d'afrontar els profunds reptes amb què ens trobem al districte.

En aquest sentit el Pla d'educació té en compte i articula les principals línies de treball engendrades en els darrers temps a Ciutat Vella per part dels diferents agents.

En primer lloc, impulsa i consolida les accions recollides en el Pla d'actuació del districte (PAD) d'aquest mandat, del qual s'ha tingut especialment en compte l'apartat 1.3., que fa referència als àmbits d'educació i coneixement. Les mesures agrupades en aquest apartat, a banda d'establir algunes coordenades sobre el desenvolupament de les polítiques educatives del districte, també contempen la necessitat de desenvolupar un nou Pla d'educació per a establir una ordenació estratègica de les iniciatives i del recursos disponibles.

Per altra banda, el Pla de Ciutat Vella és el desplegament a nivell de districte dels plantejaments establerts a la mesura de govern *Impuls al projecte educatiu de ciutat: per fer de Barcelona una capital de la innovació pedagògica*, que fixa els objectius generals en matèria d'educació de Barcelona i planteja la necessitat de desplegar de manera transversal el concepte de Ciutat educadora, és a dir, entendre la comunitat en el seu conjunt com a agent actiu a l'hora de desenvolupar un entorn que contribueixi al desenvolupament educatiu de les persones. Aquesta perspectiva ha de constituir-se en un element central en la planificació de les polítiques d'educació de Barcelona i dels seus districtes. Aquest criteri s'ha tingut en compte de manera transversal en els eixos i línies de treball desenvolupades, incorporant també un eix específic per a treballar actuacions concretes destinades a impulsar l'educació comunitària i la idea de ciutat educadora.

Més recentment, altres planificacions estratègiques que tenen una incidència directa en el districte també indiquen alguns dels objectius, metodologia i eines que ha de desenvolupar aquest Pla d'Educació per tal d'esdevenir d'utilitat per a potenciar i millorar els processos educatius del districte. En aquest sentit, és necessari fer esment al *Pla estratègic del Consorci d'Educació de Barcelona* (actualment en procés d'elaboració), un Pla de referència amb el que s'alineen les línies d'actuació que

articulen el nou Pla d'Educació del Districte i que defineix el marc gestió educativa de la ciutat per avançar en l'èxit educatiu i la millora de la qualitat, l'equitat i l'equivalència entre centres i projectes educatius a través dels principis de proximitat, eficàcia, territorialitat, la cooperació entre les administracions municipals i de la Generalitat i la participació de famílies, alumnes, centres i comunitat educativa. També el *Pla de xoc contra la segregació escolar* recentment presentat, que durant el curs 2019-2020 tindrà incidència en l'oferta per a P3, 1r d'ESO i els estudis postobligatoris, a més d'altres mesures per a totes les etapes amb la finalitat de garantir la igualtat d'oportunitats i l'èxit educatiu a la ciutat de Barcelona. Per a fer-ho, el programa d'actuació busca la implicació de tots els agents que intervenen en el procés formatiu: famílies, centres educatius, infants i joves, etc. que actua tant als centres públics com concertats per tal d'establir un marc d'orientació, seguiment i acompanyament dels infants i joves, treballant per a una distribució equilibrada en la xarxa educativa de l'alumnat amb situacions vulnerable.

Cal destacar també la incorporació de l'àmbit cultural com una peça clau en la definició d'aquest pla, en aquest sentit la mesura de govern la *Cap a una política pública de cultura i educació* encaixa perfectament amb els objectius de promoure la igualtat d'oportunitats i la coordinació entre agents culturals i educatius del districte a través de l'abordatge de problemàtiques complexes aprofundint en la relació entre cultura i educació de manera conjunta per generar sinèrgies entre els agents educatius en els contextos escolar i d'educació formal, en els entorns educadors no formals i informals.

De la mateixa manera, cal mencionar el *Focus Infància i Ciutadania 2017-2020: pla per créixer i viure la infància i l'adolescència a Barcelona* que defineix el marc de les polítiques orientades a millorar la vida d'infants i adolescents avançant en els seus drets aconseguint alhora millorar la cohesió social i, concretament en l'àmbit d'espai públic el *Pla de joc a l'espai públic pel període 2019-2030*, mitjançant el qual es vol passar d'una ciutat amb zones de joc a una ciutat jugable. Els plantejaments d'aquest document encaixen perfectament amb els plantejaments de la ciutat educadora, en la mesura que estableix la necessitat de millorar i diversificar els espais i les oportunitats de joc i d'activitat física a la ciutat, pensant de manera específica amb els infants i els adolescents, però també en la població d'altres edats.

També s'ha tingut com a marc de referència en el desplegament d'accions específiques territorialitzades diversos plans de l'àmbit de Joventut, concretament el *Pla d'Adolescència i Joventut 2017-2021* i el *Pla d'equipaments i serveis juvenils 2018-2028* principalment pel que fa al desplegament dels serveis i campanyes d'orientació i assessorament juvenil. Així com la *Mesura de govern per garantir i millorar la incidència de l'associacionisme educatiu de base comunitària a la ciutat* que respon a la voluntat de vetllar per l'accés equitatiu en l'educació en el lleure i posa en valor els processos de construcció i creixement individuals i comunitaris que es donen als barris de la ciutat. Per últim mencionar el *Pla per al Foment de l'Ocupació Juvenil i de Qualitat 2016-2020* que estableix mesures per vetllar per la igualtat d'oportunitats en el treball de qualitat, la formació i la millora de l'ocupabilitat per tal facilitar l'emancipació i la vida digna als i les joves, i que encaixa amb un dels objectius principals del pla en

relació als itineraris educatius de qualitat i la prevenció de l'abandonament escolar prematur i el en el desenvolupament de línies d'acció en les transició escola-treball.

Una de les novetats que incorpora el pla és una línia de treball amb les Universitats i centres de recerca del territori per reforçar-ne els vincles amb els centres educatius i plantejar possibles col·laboracions. El pla explora la línia que obre la mesura de govern *Barcelona i universitat: Un objectiu comú* reconeixent el paper de les universitats i centres de recerca com a generadors de coneixement per excel·lència i agents actius de canvi social i cultural amb l'objectiu d'explorar les possibilitats de vinculació amb els projectes educatius i culturals que es desenvolupen al districte.

2. PROCÉS D'ELABORACIÓ DEL PLA

El nou Pla d'educació ha estat desenvolupat en cinc fases diferenciades, cada una de les quals ha comptat amb la participació de diversos agents relacionats amb els recursos i les polítiques educatives del districte. És a través de la informació recollida al llarg d'aquest procés que s'ha pogut desenvolupar un document estratègic que esdevé útil per abordar els reptes de Ciutat Vella en matèria d'educació. El procés s'ha dut a terme amb el suport i assistència de la Fundació Ferrer i Guàrdia.

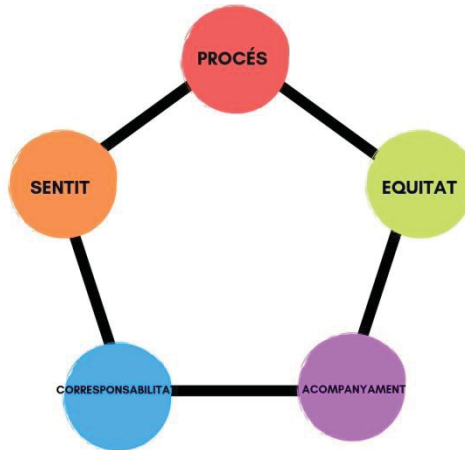
Partint de la base que ens trobem en un districte enormement complex i amb notables necessitats educatives, el punt de partida del procés d'elaboració del pla va ser l'encàrrec d'una **avaluació específica de la situació a Ciutat Vella pel que fa a l'èxit escolar**, que ens ha permès tenir una mirada acurada i qualitativa de les problemàtiques i reptes en aquest àmbit.

Al llarg del 2017, doncs, el grup de recerca GEPS (*Globalisation, Education and Social Policies*) de la Universitat Autònoma de Barcelona, sota la direcció de la Dra. Aina Tarabini, va realitzar una anàlisi diagnòstica de la situació del model educatiu del districte, avaluant els seus punts forts i febles comptant amb els punts de vista dels diferents agents educatius, de la comunitat educativa, del sector socioeducatiu i dels propis alumnes. Aquesta investigació va donar com a fruit l'informe *Pla educatiu de Ciutat Vella: una avaluació multidimensional de l'èxit escolar*.

Aquesta avaluació partia d'una concepció multidimensional de l'èxit escolar, considerant el desenvolupament educatiu de l'individu des de diverses perspectives, tenint en compte els itineraris formatius formals que es realitzen als centres educatius, els processos d'educació no formal i el desenvolupament d'un entorn que promogui aquest desenvolupament de l'individu. L'èxit educatiu no es valora exclusivament en termes de competències o de rendiment acadèmic, sinó que es planteja de forma més àmplia i incorpora de forma central la preocupació per l'equitat i pels elements més qualitius que poden incidir fortament en els processos educatius, com ara els condicionants i potencialitats de l'entorn, les dinàmiques generades als centres, o la dimensió més subjectiva de l'alumnat.

En particular, plantegen un abordatge de l'èxit escolar que parteix de cinc dimensions analítiques:

a) Èxit com procés: dimensió de l'èxit educatiu que no només té en compte els resultats quantificables de procés formatiu, sinó que també analitza elements com les relacions i les dinàmiques que es generen als centres educatius, i que esdevenen elements de gran importància a l'hora d'explicar l'èxit o el fracàs educatiu.

b) Èxit com equitat: les desigualtats socioeconòmiques constitueixen un element de gran incidència sobre l'èxit escolar de l'individu. Per altra banda, la realitat diversa dels centres educatius i els recursos disponibles d'aquests fan que els mecanismes generats per a garantir l'equitat en el procés formatiu hagin de ser, també, diferents.

c) Èxit com acompanyament: l'acompanyament i l'orientació en els processos educatius desenvolupen un important paper en l'assoliment de l'èxit escolar i la continuïtat formativa. Per altra banda, les eines d'acompanyament poden esdevenir també d'utilitat a l'hora de prevenir o revertir el fracàs o abandonament escolar.

d) Èxit com coresponsabilitat: des d'aquesta perspectiva, són diversos els agents que intervenen en la configuració del model educatiu del Districte i tenen incidència en l'èxit o el fracàs d'infants i joves. Per tant, s'entén que per assolir l'èxit educatiu és necessària l'acció de múltiples agents (infants i joves, famílies, entitats, centres, administracions, etc.) que han d'actuar de manera coordinada i complementària per a fomentar i possibilitar aquest èxit.

e) Èxit com sentit: a través de l'èxit com a sentit es vol fer èmfasi en els aspectes més subjectius del procés educatiu. Les vivències, les experiències, el sentiment de pertinença de les persones joves són fonamentals a l'hora d'entendre els processos d'abandonament o de fracàs escolar. Aquesta perspectiva ens permet posar al jove al centre de les polítiques educatives per tal de dotar de 'sentit' la proposta educativa del Districte.

Es planteja que totes les dimensions han de ser tingudes en compte a l'hora d'impulsar polítiques efectives per promoure l'èxit escolar.

La metodologia utilitzada per al desenvolupament d'aquesta anàlisi multidimensional de l'èxit escolar s'ha centrat per una banda en la realització d'un total de nou **entrevistes exploratòries** a persones clau, amb les que s'ha pogut recollir les aportacions de personal docent, entitats socials, responsables de l'àmbit educatiu, i representants de diferents serveis municipals clau, entre d'altres. Per l'altra banda, s'han dut a terme **13 grups de discussió** orientats a recollir els discursos i les percepcions de diversos agents claus (centres de primària de cada un dels barris, centres de secundària obligatòria, batxillerat i CFGM, centres culturals i esportius, etc.). Els grups de discussió han permès realitzar un intercanvi de punts de vista, posant de manifest de manera clara els punts en comú, les diferències i els desacords entre els diversos agents participants. L'avaluació es va presentar al Consell escolar de Ciutat Vella i a altres òrgans de govern del districte.

L'avaluació multidimensional proposada durant la diagnosi ha servit com a punt de partida per plantejar els paràmetres bàsics d'aquest nou Pla d'educació de Ciutat Vella. Així doncs, a partir de les seves conclusions s'han definit i desenvolupat les línies d'actuació i les accions concretes des d'una òptica multidimensional, que en aquest cas hem concretat mitjançant sis objectius desenvolupats a través de sis eixos específics.

Amb aquesta anàlisi s'han identificat les problemàtiques principals a abordar, de les que s'han derivat una sèrie de recomanacions d'eixos i de línies de treball, que han constituït el principal punt de partida a l'hora d'elaborar el present pla d'educació. Les conclusions substantives de l'avaluació es presenten a l'apartat 2 d'aquest document integrat en la presentació del diagnòstic que justifica i sustenta el Pla. Aquestes conclusions, però, s'han enriquit amb algunes necessitats noves o reformulades en el transcurs del desenvolupament d'aquest document, específicament a través de les aportacions del grup motor, del Consell escolar i dels grups de debat generats en el marc del procés.

En un segon moment, es va constituir un **Grup motor** per a iniciar i pilotar l'elaboració del Pla d'educació. Aquest grup motor ha estat format per representants del Districte, de l'Institut municipal d'Educació (IMEB), del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB), de l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB) i de la Inspecció educativa de Ciutat Vella. Es plantejava incorporar també a la Fundació FP des d'un inici però no ha estat possible fer-ho en aquesta fase d'elaboració de manera que es preveu que s'incorporin en el procés de desplegament del Pla.

El grup motor s'ha estat reunint periòdicament durant el segon semestre de 2018 per tal de construir, enriquir i validar les diferents fases del disseny del Pla: la definició del marc general i les prioritats, l'establiment d'eixos i línies estratègiques, i la concreció d'actuacions. En aquest espai de treball s'han compartit els resultats de l'avaluació, i s'han sistematitzat els programes i intervencions de cada un dels agents, tant els actualment en vigor com les línies d'intervenció previstes, elaborant un complet mapa

dels recursos i programes educatius implantats a Ciutat Vella. Aquest mapa ha permès construir una mirada conjunta i integral que facilitat la valoració de la conveniència de la continuïtat i/o revisió dels diferents programes així com identificar sinèrgies i potencialitats.

Així mateix, el contingut d'aquest Pla d'educació ha estat **sofmès a debat** a través de diferents grups de discussió, en els quals els principals agents relacionats amb diversos àmbits vinculats a l'educació del districte ens han fet arribar aportacions, que, en la seva major part, s'han incorporat a la versió final del Pla (algunes, donat el seu grau de concreció, es desenvoluparan posteriorment en el moment d'operativitzar i desplegar les actuacions).

En primer lloc, durant el mes d'octubre del 2018, es va realitzar una sessió de debat i validació dels sis eixos que estructuraven el document. Aquest debat es realitzà amb els membres del Consell escolar del districte, als quals se'ls presentà una primera proposta d'eixos que va ser esmenada i reformulada d'acord amb les aportacions de la sessió. En aquest cas, les aportacions que es van considerar oportunes van ser directament incorporades en la formulació dels eixos.

En segon lloc, durant el mes de febrer del 2019, van ser convocats diversos grups de debat per tal de recollir la valoració de les actuacions ja definides, així com prioritzar la seva importància. En aquest cas, es van realitzar un total de cinc sessions amb perfils diversos de persones, al llarg de les quals es van treballar aquells temes que podien estar més vinculats amb el desenvolupament de la seva tasca educativa. D'aquesta manera es va poder realitzar un debat més acotat a uns àmbits concrets, deixant oberta la possibilitat de realitzar aportacions vinculades amb àmbits diferents dels proposats. El buidatge de les principals conclusions de les sessions així com la prioritització d'actuacions realitzada pels i les assistents pot ser consultada a l'Annex 1 d'aquest document.

A tall de resum, els espais de debat realitzats són els que es presenten a continuació:

Sessió de debat i validació dels eixos i les línies d'actuació del Pla amb el Consell Escolar	16 d'octubre del 2018
Les famílies, la seva funció educativa i la relació amb els centres educatius	7 de febrer del 2019
Educació al llarg de la vida i educació comunitària	11 de febrer del 2019
La visió de l'educació dels joves de Ciutat Vella	12 de febrer del 2019
Els centre educatius en les etapes preobligatòria i obligatòria	4 de febrer del 2019
Els centres educatius en l'etapa postobligatòria	15 de febrer del 2019

Paral·lelament, a banda del grup motor també **s'han consultat altres agents públics i privats clau** (com ara el Departament de Joventut de l'Ajuntament o la Fundació Tot Raval), i s'ha comptat amb les aportacions dels diversos grups polítics.

Respecte als **grups polítics**, es va contrastar en un primer moment el marc estratègic i els eixos i línies de treball i posteriorment el recull ja amb les propostes d'actuació definides, i s'han incorporat en la mesura del possible les seves consideracions, amb la voluntat d'impulsar polítiques educatives de mirada llarga, que des del consens i la col·laboració de tothom, permetin afrontar els importants reptes que té el districte en l'àmbit educatiu.

Fase 1. DIAGNOSI

- Recull d'indicadors sociodemogràfics
- Anàlisi multidimensional de l'èxit escolar (2017)
  - Anàlisi de fonts estadístiques
  - Avaluació qualitativa del model educatiu del districte (entrevistes i grups de treball)

Fase 2. DESENVOLUPAMENT MARC ESTRATÈGIC

- Debat al Grup Motor sobre el marc PED a seguir
  - Valoració PED anterior
  - Definició model de PED
  - Definir l'estructura organitzativa
  - Definir les prioritats del nou PED

Fase 3. DEFINICIÓ DELS EIXOS I DE LES LÍNIES ESTRATÈGIQUES

- Sistematització dels programes i intervencions actualment en vigor i previstos (Grup motor)
- Proposta de línies estratègiques d'acord amb la revisió de la diagnosi i les línies existents
- Contrast de les línies estratègiques (CED ampliat / Grups polítics)
- Validació de les línies estratègiques (Grup motor)

Fase 4. DEFINICIÓ DE LES PROPOSTES

- Procés consultiu per fer aportacions de propostes a vincular a les línies estratègiques (Actors)
- Elaboració i validació de propostes d'actuacions (Grup Motor)
- Retorn obert i sessions de debat sobre el Pla.
- Contrast *ad hoc* amb altres agents rellevants no pertanyents al grup motor.
- Contrast amb grups polítics.
- Validació final i tancament del Pla incorporant en la mesura del possible les propostes recollides en aquesta fase (Grup Motor)

Fase 5. OPERATIVITZACIÓ DEL PLA I DEFINICIÓ DEL PLA D'ACTUACIÓ 2019-2020

- Pla d'actuació 2019-2020 (Grup Motor)

Cal tenir en compte que a partir de l'aprovació del Pla el maig de 2019 s'inicia una fase 5 consistent en operativitzar i calendaritzar amb detall el seu desplegament, que s'implementarà al llarg de 2019 (com detallem a l'apartat 8).

3. SÍNTESI DE LA DIAGNOSI I DE LES PRINCIPALS NECESSITATS DETECTADES

Les oportunitats educatives dels infants i adolescents de Barcelona depenen, en gran part, de les realitats socials en les quals viuen. La concentració territorial de població amb determinats nivells de renda, orígens i nivells educatius han permès identificar diferents "Barcelones", i l'impacte diferencial de la crisi econòmica ha fet que els districtes i barris de la ciutat s'hagin anat distanciant uns dels altres. La realitat de cada districte construeix les condicions de vida amb les quals l'infant es desenvoluparà al llarg de la seva vida.

Ciutat Vella forma part del grup de districtes amb majors dificultats socioeconòmiques i amb unes dades educatives menys positives (Informe: Oportunitats Educatives a Barcelona, Institut d'infància i adolescència de Barcelona, 2016).

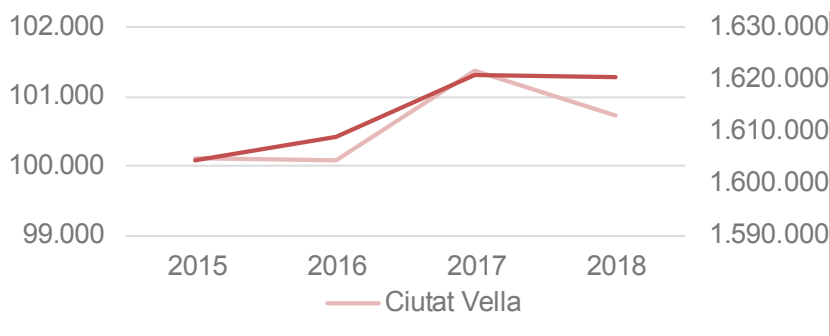
2.1. Indicadors socials i de context

El districte de Ciutat Vella té una població de 100.714 persones (2018), una xifra que representa el 6,2% de les persones residents a la ciutat. El 52,2% de la població del districte són homes i el 47,8% són dones, sent l'únic districte de la ciutat on la proporció d'homes és superior.

Pel que fa a l'evolució al llarg dels últims anys, al Gràfic 1 es pot observar com a Ciutat Vella s'ha produït un increment del 0,6% de la població entre el 2015 i el 2018, mentre que aquest ha estat de l'1% en el conjunt de la ciutat de Barcelona.

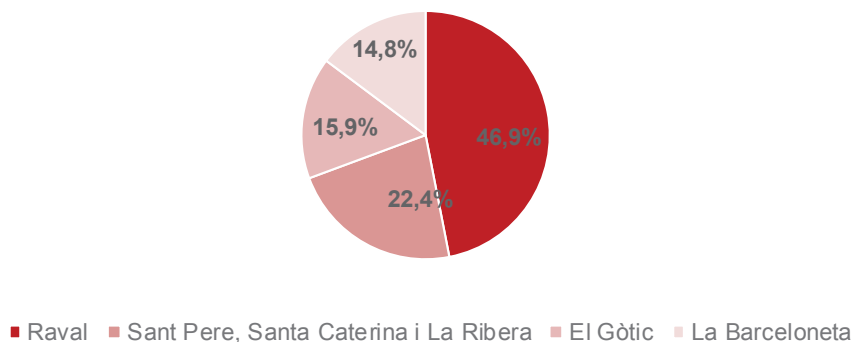
Gràfic 1. Evolució de la població del districte de Ciutat Vella. Comparativa

Font: El municipi en xifres. IDESCAT

La distribució de la població del districte entre els seus quatre barris és heterogènia. Així doncs, el Raval acull gairebé la meitat dels veïns i veïnes de Ciutat Vella, mentre que la resta de la població es distribueix de manera més o menys equitativa entre Sant Pere, Santa Caterina i La Ribera, el Gòtic i la Barceloneta, com es pot observar al Gràfic 2.

Gràfic 2. Distribució de la població entre els barris de Ciutat Vella. 2017

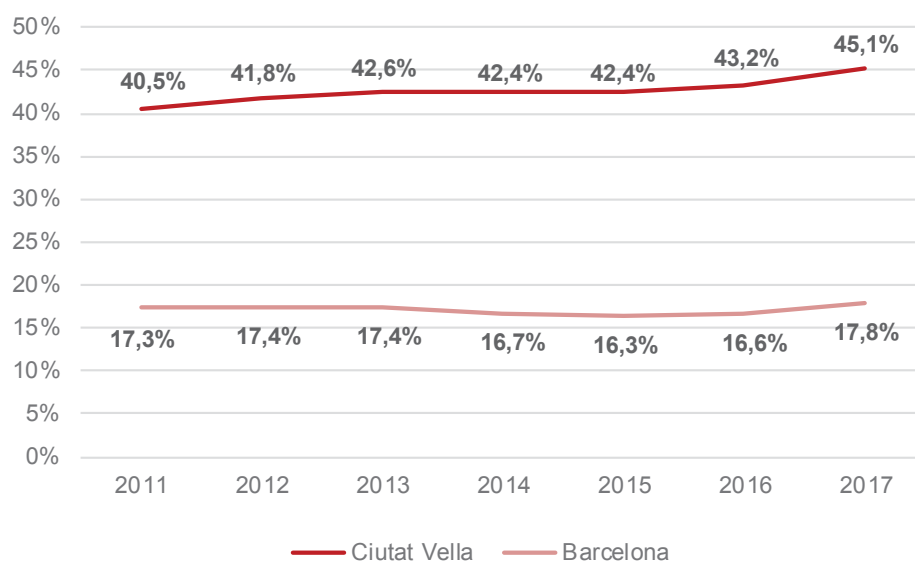

Font: Anuari estadístic de la ciutat de Barcelona 2018. Ajuntament de Barcelona

Ciutat Vella és el districte que compta amb un menor índex d'envelliment de la ciutat. Una de cada quatre persones es troben en edat de treballar, i més del 32% de la població és menor de 30 anys. La població infantil (0-14 anys) representa el 10% del total poblacional.

Es tracta també del territori de Barcelona amb una proporció més elevada de persones estrangeres (45,1%), una proporció que s'ha vist incrementada en gairebé cinc punts entre el període 2011-2017, com es pot observar al següent gràfic. Entre els col·lectius de persones estrangeres, destaquen les comunitats pakistanesa, italiana i filipina. El conjunt de la població estrangera del conjunt de Barcelona ha experimentat, en el mateix període de temps, un creixement molt menor, al voltant del 0,5%.

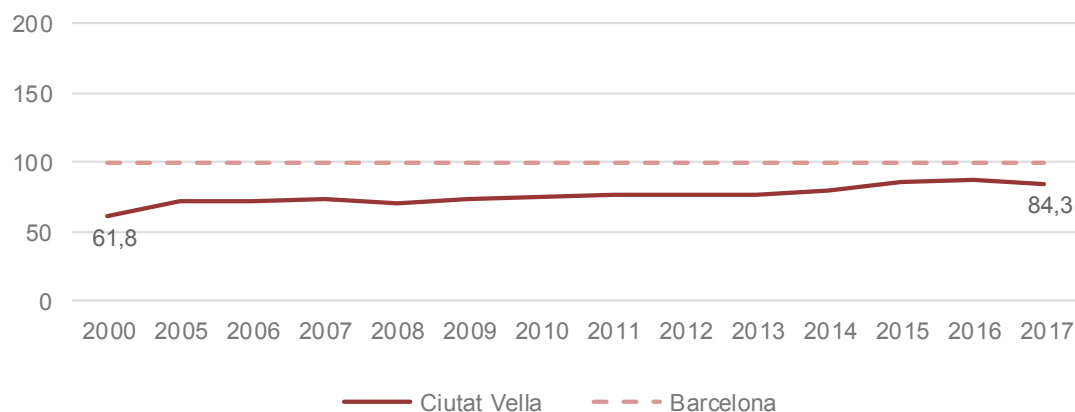
Gràfic 3. Evolució de la població amb nacionalitat estrangera. Comparativa

Font: Anuari estadístic de la ciutat de Barcelona 2018. Ajuntament de Barcelona

La renda familiar és també un indicador que cal tenir en compte a l'hora d'analitzar la realitat socioeconòmica de Ciutat Vella, que actualment és el quart districte amb menor renda de la ciutat. Com es pot observar en el Gràfic 5, en els darrers 17 anys s'ha produït un increment de la renda del territori, si bé actualment es troba encara allunyat de la mitjana de la ciutat; alhora que és un indicador que cal valorar amb precaució en la mesura que pot anar vinculat també a un procés de substitució de veïnat a causa de l'augment del preu dels lloguers. Per altra banda, en el darrer any s'ha produït un estancament del creixement, quelcom que caldrà veure com evoluciona al llarg dels pròxims anys.

Gràfic 5. Evolució de la renda familiar disponible per càpita de Ciutat Vella. Comparativa (Índex RFD BCN= 100)

Font: Anuari estadístic de la ciutat de Barcelona 2018. Ajuntament de Barcelona

Ciutat Vella compta amb un ric teixit associatiu, fins al punt que és un dels districtes que agrupa major nombre d'organitzacions: s'estima que hi ha un total de 978 associacions. Aquí cal tenir en compte, però, que és un districte que acull un nombre important d'entitats de ciutat i fins i tot que tenen activitat més enllà del municipi (El Panoràmic, 2016).

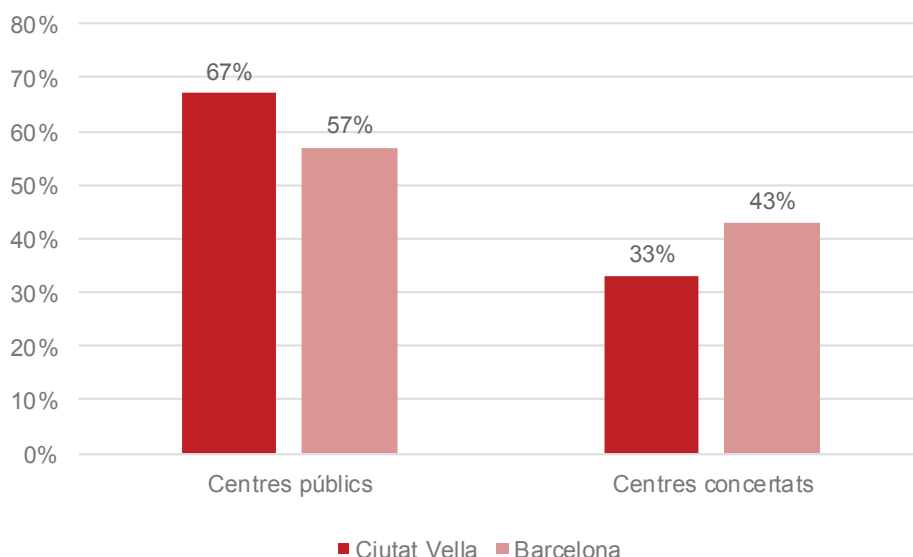
També cal tenir en compte que a Ciutat Vella estan ubicats un gran nombre d'equipaments culturals i científics, molts d'ells amb una dimensió també de ciutat o de país, i que acull una gran varietat d'activitats i propostes culturals de tot tipus. Aquesta centralitat té una enorme potencialitat en termes de reforça el model educatiu del districte.

2.2. Els recursos educatius del districte

Ciutat Vella compta amb recursos educatius de caràcter divers: serveis, programes, dotació de recursos i suport en determinades iniciatives, etc.

Dintre d'aquesta diversitat és necessari fer una menció específica als diversos centres educatius existents a Ciutat Vella. Al districte hi ha un total de 24 centres educatius que ofereixen els cicles d'infantil, primària i secundària. D'aquests, 16 són públics (11 escoles i 5 instituts) i 8 centres concertats. Per tant, a Ciutat Vella trobem que el 67% dels centres són de titularitat pública, una proporció notablement superior a la del conjunt de Barcelona, on ho són el 57%.

Gràfic 9. Centres públics i concertats a Ciutat Vella. Comparativa, 2017

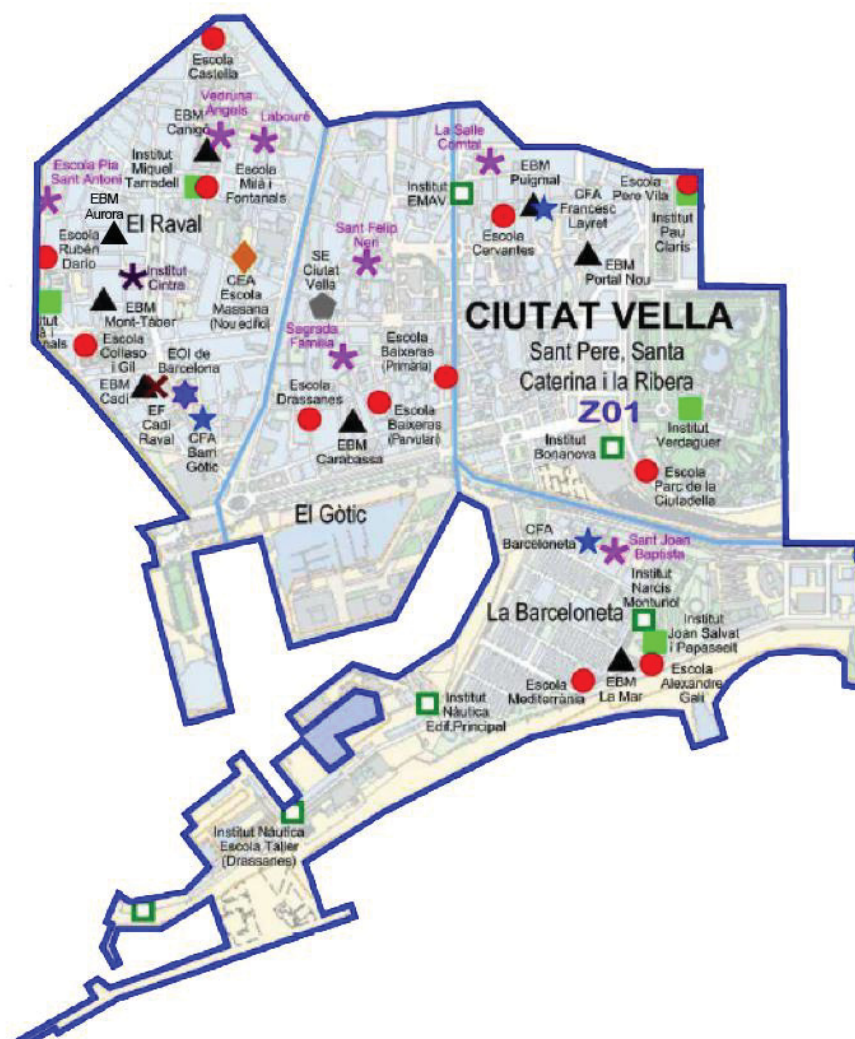
Font: Consorci d'educació de Barcelona

Pel que fa a la distribució territorial dels centres, com es pot veure al Mapa 1, 9 dels centres del districte estan situats al barri del Raval, mentre que n'hi ha 5 al Gòtic, 6 a Sant Pere, Santa Caterina i La Ribera, i 4 a la Barceloneta. A tots els barris s'hi poden trobar centres de primària i secundària, excepte en el cas del Gòtic, on no hi ha cap institut propi del barri.

Com s'ha comentat anteriorment, a banda dels centres educatius existeixen tot un seguit de recursos que cal tenir en compte. Entre d'altres, a Ciutat Vella comptem amb la presència de moltes de les universitats públiques del país com la Universitat Politècnica de Catalunya (Facultat de Nàutica), la Universitat de Barcelona (Facultat de Filosofia i de Geografia i Història), la Universitat Autònoma de Barcelona (), la Universitat Pompeu Fabra (Facultat de Ciències de la Salut i de la Vida) i d'altres centres privats com la Blanquerna-URL (Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals) o l'Elisava (Disseny i Enginyeria). A més comptem amb la presència de centres de recerca rellevants com el Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona (impulsat per l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i la Universitat Pompeu Fabra) que reuneix sis centres públics d'investigació que treballen de manera coordinada.

Mapa 1. Distribució dels centres públics i concertats a Ciutat Vella. 2017

- Escola Bressol Municipal
- Espai Familiar
- Escoles d'infantil i primària
- Instituts d'ESO i Batxillerat
- Centres concertats d'infantil, primària i secundària
- Instituts de Formació Professional
- Centre de Formació d'Adults
- Centre d'Ensenyaments Artístics
- Escola Oficial d'Idiomes
- Serveis Educatius

Font: Consorci d'educació de Barcelona

2.3. Les problemàtiques i potencialitats de l'educació a Ciutat Vella

Una mirada quantitativa: els indicadors educatius

Per tal de determinar quina és la realitat i les necessitats específiques en matèria d'educació al districte és útil realitzar un recull de les principals dades disponibles en aquest àmbit, obtenint així una imatge general del model educatiu de Ciutat Vella.

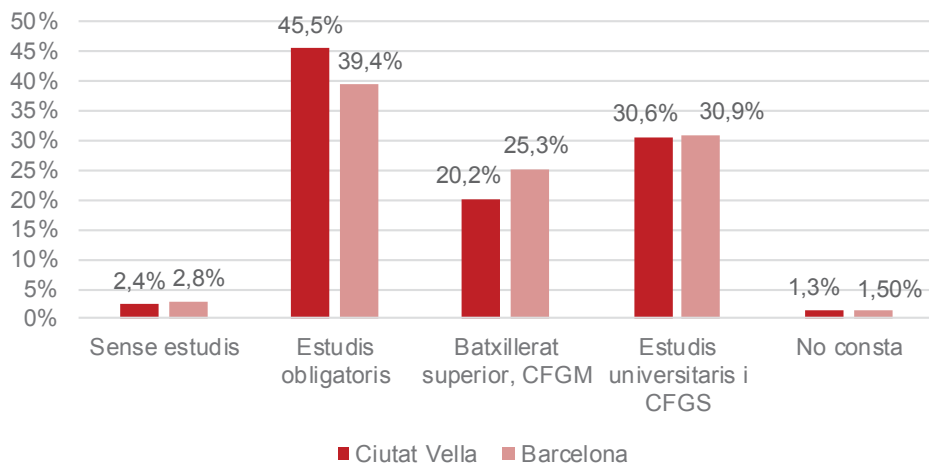
Si fem referència al nivell de formació dels veïns i veïnes del districte, podem afirmar, tal com s'indica al Gràfic 4, que la proporció més gran dels veïns i veïnes de Ciutat Vella han finalitzat els estudis obligatoris, mentre que el segon col·lectiu més nombrós és el de les persones amb estudis superiors (universitaris i cicles formatius de grau superior o CFGS).

Les xifres del districte contrasten en alguns aspectes amb les del conjunt de la ciutat. Així doncs, s'aprecia una proporció cinc punts més alta de persones que compten amb títol de batxillerat o cicles formatius de grau (CFGM) en el cas del global de la ciutat, mentre que aquest 5% és superior a Ciutat Vella quan parlem de les persones que únicament compten amb els estudis obligatoris finalitzats.

Per altra banda, cal assenyalar també que un 2,4% dels veïns i veïnes del districte no compten amb estudis finalitzats de cap mena, una xifra que és pròxima al 3% en el cas del conjunt de Barcelona.

Gràfic 4. Màxim nivell d'estudis assolits entre la població de 16 anys i més. Comparativa. 2017

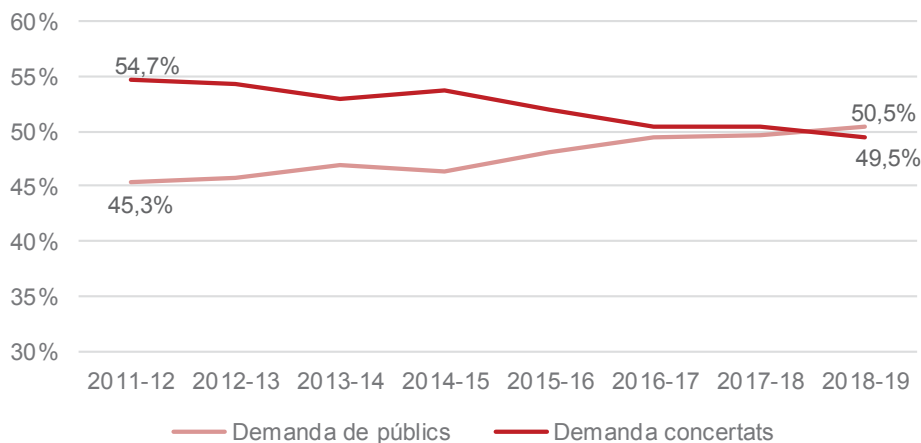

Font: Anuari estadístic de la ciutat de Barcelona 2018. Ajuntament de Barcelona

Segons dades del Consorci d'educació de Barcelona, durant el curs 2017-2018 hi havia un total de 7.498 estudiants de Ciutat Vella matriculats en l'educació obligatòria, fet que suposava un creixement del 0,1% en relació al curs anterior (5 alumnes). Els i les alumnes de l'educació obligatòria del districte constitueixen el 4,2% del total dels infants i joves matriculats en el conjunt de la ciutat.

Si ens referim a les dades específiques de la demanda de P3 en centres públics del conjunt de Barcelona, és destacable mencionar que durant el curs 2018-2019 aquesta ha superat, per primera vegada, la demanda de places en centres concertats de la ciutat. Un fet que es pot observar al Gràfic 7, on es mostra clarament el progressiu creixement de la demanda de places públiques al llarg de la sèrie temporal analitzada.

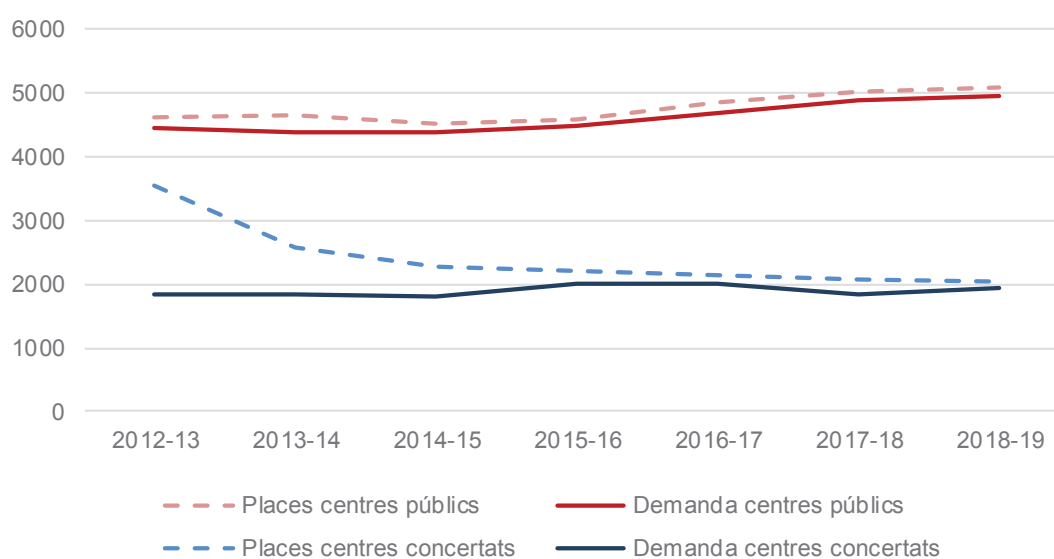
Gràfic 7. Evolució de la demanda de places públiques i concertades a P3. Barcelona

Font: Consorci d'educació de Barcelona

En el cas de l'ESO, la diferència entre els centres públics i els concertats és més accentuada. Així doncs, en aquest cas el 72% de la demanda és a centres públics a 1r d'ESO al curs 2018-2019. En el Gràfic 8 es pot observar l'evolució d'aquesta demanda diferenciada, així com el nombre de places amb les quals compten els centres de la ciutat, segons la seva tipologia. En aquest cas, la demanda s'ha mantingut força constant entre els cursos 2012-2013 i 2018-2019, experimentant únicament un progressiu increment de la demanda als centres públics, que s'ha produït des del curs 2015-16 fins a les darreres dades disponibles.

Gràfic 8. Evolució de la demanda de places públiques i concertades, 1r d'ESO. Comparativa amb el nombre de places disponibles. Barcelona

Font: Consorci d'educació de Barcelona

En el cas de Ciutat Vella, del total de l'alumnat que cursen cicles d'educació infantil, primària o secundària obligatòria, el 54,6% ho fan en centres públics, segons les dades del curs 2017-2018, mentre que el 45,4% ho fan a centres privats sostinguts amb fons públics. Per altra banda, en el cas específic de la demanda de places a P3, la proporció de les sol·licituds que corresponen als centres públics és de gairebé el 61%, una xifra, per tant, sensiblement superior a la mostrada al Gràfic 7, referida al conjunt de la ciutat.

En les taules 1 i 2, es recullen les dades relacionades amb les ràtios dels centres educatius a Barcelona. En la Taula 1 es mostra el nombre d'alumnes per cada docent, una xifra que ha experimentat un lleuger descens entre els cursos 2016-17 i 2017-18. En la Taula 2, es recull la ràtio d'alumnes per cada grup classe. En aquest cas, a P3 la xifra s'ha mantingut constant, mentre que a 1r d'ESO ha disminuït lleugerament.

Taula 1. Ràtio alumne/docent. Barcelona

	2016-17	2017-18
Infantil / Primària	14,9	14,6
ESO	11,9	10,8

Font: Consorci d'educació de Barcelona

Taula 2. Ràtio alumne per grup. Barcelona

	2016-17	2017-18
P3	23,1	23,1
1r ESO	29,2	28,7

Font: Consorci d'educació de Barcelona

Per finalitzar aquesta breu anàlisi, s'han volgut incorporar alguns indicadors relacionats amb les condicions d'educabilitat de l'alumnat. És a dir, tots aquells elements de l'entorn social i econòmic que incideixen en el desenvolupament formatiu de la ciutadania.

En aquest sentit, tenint en compte les dades disponibles, cal tenir en compte que a Ciutat Vella més de la meitat (un 54,5%) dels i les alumnes d'escoles públiques (primària i secundària) van rebre una beca menjador l'any 2017. Es van realitzar un total de 2.719 sol·licituds d'ajudes de menjadors del curs 2017-2018, de les quals 2.402 van ser adjudicades (88% de les sol·licituds). D'aquestes adjudicacions, 1.031 van ser ordinàries, mentre que 1.371 provenien del fons social, destinades a l'alumnat amb risc social greu.

La mirada qualitativa: l'avaluació multidimensional de l'èxit escolar

L'avaluació mencionada anteriorment va permetre detectar un seguit de problemàtiques recurrents, relacionades amb 8 dimensions diferents:

- a) Recursos educatius i serveis educatius
- b) Distribució equilibrada alumnat
- c) Oferta educativa del territori
- d) Condicions de provisió de l'oferta
- e) Transicions educatives
- f) Entitats d'educació no formal i treball en xarxa
- g) Relacions amb l'Administració
- h) Relacions amb les famílies

En cada una d'aquestes dimensions s'hi ha pogut associar un seguit de necessitats o elements de diagnosi que s'han tingut molt en compte en la mesura del possible a l'hora de desenvolupar els objectius i les línies de treball d'aquest nou Pla educatiu de Ciutat Vella, si bé moltes d'elles refereixen a problemàtiques estructurals que depassen les possibilitats d'actuació d'un pla d'educació de districte.

A continuació s'incorporen les taules resum de les principals qüestions detectades en cada una de les temàtiques destacades.

Taula 1. Principals aportacions recollides durant el procés de diagnosi

Àmbit	Aportacions
Recursos i serveis educatius	Forts impactes de les retallades en matèria educativa realitzades als darrers anys
	Manca de recursos econòmics, humans, i materials donada la complexitat de la realitat social del districte
	Sobrecàrrega de les EAPs
	Insuficiència de recursos específics per acompanyar l'alumnat nouvingut
	Manca de formació permanent del professorat
	Manca de temps per a la planificació, coordinació i reflexió del personal docent
	Deficiències en instal·lacions, infraestructures i manteniment dels centres
Distribució equilibrada de l'alumnat	Concentració de situacions desfavorides a centres públics
	Necessitat de reforçar mecanismes per garantir l'equilibri de la matrícula viva
	Promoció de projectes singulars per a diversificar el perfil de les famílies dels centres
	Fugida de famílies amb alt capital cultural, especialment a l'ESO
Oferta educativa	Manca d'oferta pública de CFGM

del territori	Manca d'oferta pública de PFI
	Desterritorialització i manca coordinació educació adults
Condicions de provisió de l'oferta	Millora de les condicions de treball dels i les docents com a clau per a l'èxit educatiu
	Elevada mobilitat de professorat que dificulta consolidar projectes
	Sobrecàrrega del professorat que dificulta processos de millora
	Necessitat d'acompanyar els centres per consolidar processos de millora
Transicions educatives	Necessitat de bona coordinació entre centres primària i secundària
	Desconeixement de l'oferta d'FP de districte i desvalorització de la mateixa
	Necessitat de reforçar els mecanismes d'orientació del districte i dels centres
	Graduació en ESO amb baixes competències d'una part significativa de l'alumnat
	Necessitat de recollida de dades i de seguiment de l'alumnat en l'etapa de post obligatòria
Entitats d'educació no formal i treball en xarxa	Valoració molt positiva dels serveis i equipaments socioeducatius del territori
	Desequilibris en la distribució territorial de l'oferta
	Manca d'oferta de lleure en períodes no lectius (caps de setmana i vacances escolars)
	Manca de temps institucionalitzats dels centres per a dedicar a tasques de coordinació amb els agents del territori
	Manca de reconeixement i valorització de la tasca realitzada per les entitats educació no formal
Relacions amb l'Administració	La proximitat (Administració Educativa Local) com valor clau per guiar la planificació i assolir l'èxit educatiu
	Necessitat de reforçar el rol de l'Administració com acompanyant dels centres
	Perills de burocratització
	Manca de contextualització d'indicadors
Relacions amb les famílies	Limitacions de recursos temporals i personals dels centres per treballar els vincles amb famílies
	Necessitat de reforçar el coneixement i reconeixement de diversos marcs de referència culturals familiars
	Habilitar recursos específics d'acompanyament a les famílies i programes de tutoria dins els centres
	Reforçar el paper de les AMPA del districte

Font: Pla educatiu de Ciutat Vella: una avaluació multidimensional de l'èxit escolar

4. MARC GENERAL

El Pla d'educació ha d'esdevenir un document útil per a poder treballar en l'àmbit de l'educació al Districte des de quatre vessants diferents:

- **Reflexió, debat i conscienciació:** Un PED és un espai de reflexió, debat i aprenentatge al voltant de l'educació i el paper que hi juga el barri i els seus diferents agents.
- **Participació i incidència política:** Un PED és un projecte participatiu d'intervenció en l'àmbit educatiu. És un procés per tal que la ciutadania digui la seva al voltant de l'educació.
- **Planificació estratègica:** Un PED és un full de ruta de la política municipal en matèria educativa. A través de la participació ciutadana es defineix un pla estratègic on es relacionen els principals eixos, objectius i línies de treball sobre educació.
- **Acció:** Un PED és un projecte de coresponsabilitat social des d'on s'impulsen, es dissenyen i es realitzen projectes d'intervenció educativa.

Els objectius i les actuacions plantejades en aquest Pla s'han desenvolupat tenint en compte un seguit de **principis rectors** que han contribuït a guiar i a estructurar l'actuació plantejada per a desenvolupar al llarg dels pròxims anys. A continuació, fem un breu esment a cadascun d'aquests principis.

1. Proximitat: planificació i desenvolupament de les actuacions tenint en compte les realitats diverses del territori i les seves necessitats específiques.

2. Eficàcia: desenvolupament d'una planificació que tingui en compte les necessitats reals dels veïns i veïnes del Districte en matèria d'educació i esdevingui d'utilitat per a satisfer aquestes necessitats tenint en compte els recursos existents.

3. Cooperació: entesa com la voluntat i la necessitat de potenciar el treball conjunt entre els diversos agents del districte que intervenen en la configuració i desenvolupament del model educatiu del territori, així com de fomentar també el treball entre les diferents administracions que tenen competències relacionades amb l'àmbit educatiu.

4. Participació: expressada com la necessitat d'implicar a totes les persones i agents en els processos de definició, aplicació, seguiment i avaluació de les polítiques educatives del Districte.

5. Igualtat: principi rector que ha de garantir l'accés universal de les persones a l'educació, en qualsevol de les seves etapes, independentment de la situació socioeconòmica, l'ètnia, la religió, el gènere, el barri de residència, etc. Combatre, per tant, les dinàmiques segregadores i consolidar la igualtat educativa en el si de la diversitat present al Districte.

6. Perspectiva intercultural: vivim en una realitat social i cultural diversa davant la que cal incorporar la mirada intercultural en tots els àmbits i l'educatiu és clau per contribuir a la construcció d'una ciutat futura més inclusiva i plural. Incorporar la perspectiva intercultural implica treballar en base als principis de reconeixement de la diversitat, la igualtat de drets i l'equitat, la interacció positiva i el diàleg entre les persones. Els objectius principals són els de contribuir al canvi en les dinàmiques d'exclusió, discriminació, invisibilització i desigualtat que es donen envers col·lectius de cultures minoritzades.

7. Perspectiva de gènere i coeducació: la incorporació de la perspectiva de gènere és necessària per promoure l'equitat de gènere combatent els aspectes estructurals de la desigualtat de gènere i del sexisme. Incorporar la coeducació en l'acció educativa té l'objectiu de superar les situacions de discriminació que encara persisteixen en la societat patriarcal actual. Incorporar la coeducació en l'acció educativa.

8. Integralitat: entesa com el desenvolupament de les polítiques educatives tenint en compte tots els elements que incideixen en la configuració de la vida de les persones: gènere, cultura, religió, classe social. Adoptant una perspectiva que tingui en compte l'heterogeneïtat i ofereixi recursos, programes i itineraris adequats a aquesta diversitat.

9. Innovació: expressada com la voluntat d'incorporar canvis positius i nous elements als processos d'educació i formació, a les metodologies, als programes i serveis, als entorns, etc. amb la finalitat de cercar mecanismes més efectius per a millorar els processos d'aprenentatge individuals i col·lectius.

10. Continuïtat: entesa com la voluntat d'impulsar projectes que es puguin mantenir i consolidar al llarg del temps, i que per tant ofereixen recursos educatius que vagin més enllà de la immediatesa i el curt termini.

11. Transversalitat i cooperació: potenciar el treball conjunt entre departaments per tal de facilitar el traspàs d'informació i valorar el desenvolupament d'actuacions conjuntes. Traspàs de la perspectiva educativa a la resta de departaments.

5. OBJECTIUS DEL PLA D'EDUCACIÓ

Tenint en compte les aportacions i les necessitats recollides durant la diagnosi i les prioritats expressades pels diferents agents, s'han desenvolupat un seguit d'objectius generals que han d'estructurar els eixos i les línies d'actuació del Pla pel període 2019-2023. Aquests objectius ordenen i prioritzen les línies d'actuació plantejades pels propers anys i pretenen articular la intervenció dels diferents agents.

Com es veurà a continuació, cada un dels objectius plantejats està vinculat a cada un dels sis eixos que structuren aquest Pla d'educació, corresponent el número que encapçala cada un dels objectius amb l'eix. Així doncs, els sis objectius proposats són els següents:

1. El desenvolupament de la perspectiva comunitària en l'educació i l'impuls de la ciutat educadora
2. L'acompanyament i suport als itineraris i transicions educatives per tal de combatre l'abandonament escolar prematur
3. L'acompanyament a les famílies i la promoció de la seva participació i la relació amb els centres educatius
4. La millora de l'èxit educatiu des de l'equitat i l'atenció a la diversitat
5. La promoció de l'educació al llarg de la vida
6. La governança de la xarxa educativa territorial per articular els programes, processos, recursos i agents educatius que tenen presència al districte

6. EIXOS DE TREBALL I ACCIONS DEL PED DE CIUTAT VELLA 2019-2023

Les diverses línies de treball i els projectes i actuacions concretes han estat distribuïts entre sis grans eixos corresponents als esmentats objectius. Aquests permeten treballar en la millora dels processos educatius del districte des d'una perspectiva holística, és a dir, tenint en compte totes les dimensions d'aquests processos.

EIX 1. PERSPECTIVA COMUNITÀRIA I CIUTAT EDUCADORA

Des d'aquest eix es vol treballar per a potenciar les funcions educatives de la comunitat i desenvolupar la idea de la ciutat educadora a través dels entorns d'aprenentatge. La perspectiva integral de l'educació, com a quelcom que es desenvolupa en tots els àmbits de la vida de les persones, és imprescindible per a impulsar generar dinàmiques que impliquin a les diverses administracions, a les entitats socioeducatives i culturals, a la comunitat educativa, als veïns i veïnes i a la societat en el seu conjunt.

En aquest sentit, es concreta en primer lloc en l'impuls del canvi de paradigma iniciat en els darrers temps en el que es concep el centre escolar com un equipament educatiu cada cop més obert i permeable que ha de fer de node per vertebrar la comunitat educativa enfortint els vincles entre tots els agents educatius, d'acord amb els ritmes que plantegin els centres i aportant els necessaris acompanyaments.

En el cas de Ciutat Vella aquest objectiu pren una rellevància especial, donada la riquesa tant d'equipaments culturals que acull el districte com d'entitats de caràcter social i comunitari. Aquesta riquesa permet explorar no només noves sinèrgies de cara a reforçar els projectes de centre i la innovació educativa, sinó que també ha de permetre consolidar les continuïtats educatives entre activitat lectiva i no lectiva.

Això esdevé especialment rellevant tenint en compte la complexitat social de bona part de l'alumnat del districte. En aquest sentit, caldrà posar èmfasi no només en el paper que l'àmbit comunitari juga en la reducció de les desigualtats sinó també en prevenir la segregació en els espais i projectes comunitaris.

1.1. Promoure el debat i l'articulació en el desplegament de la ciutat educadora

Accions:

- Identificació de projectes i agents comunitaris i elaboració d'un mapa amb l'objectiu de generar sinèrgies, reforçar i alinear actuacions.

- Dur a terme un Fòrum anual de debat al voltant de les línies transversals del PED que permeti compartir i visibilitzar bones pràctiques, reforçar el treball conjunt i la coordinació i compartir l'anàlisi sobre l'estat de la qüestió en matèria educativa entre els diferents actors de la comunitat educativa.

El Fòrum s'impulsarà des del Grup motor del Pla d'educació, així com el Consell Escolar de Districte, com a principal espai de discussió del Pla d'Educació amb la comunitat educativa.

- Desenvolupar mesures per informar activament tots els agents sobre l'evolució de la implementació del PED, entre les quals es contempla garantir l'actualització periòdicament l'apartat d'educació a la web del Districte amb la informació relativa a l'execució del Pla.

1.2. Avançar en el desplegament de la perspectiva comunitària i de ciutat educadora

Accions:

- Reconèixer i promoure l'acció comunitària i vincular-la a l'àmbit educatiu.
  - Fomentar la dinamització d'activitats comunitàries i de lleure als espais públics de caràcter inclusiu i que garanteixin i promoguin la igualtat de gènere.
  - Donar suport a la celebració anual del dia del cau i l'esplai fent ús de l'espai públic i donant a conèixer els projectes existents al territori.
  - Desenvolupar el calendari comunitari i festiu en tant que oportunitat educativa i de creació i participació cultural.
  - Fomentar les activitat basades en la metodologia de l'Aprenentatge i servei en els centres educatius en vincle amb entitats i equipaments, en el marc de la línia de treball que promou el CIP (Consell d'Innovació Pedagògica).
- Desenvolupar un espai públic educatiu:
  - Auditar els entorns dels centres educatius per a implementar millores pel que fa a la mobilitat, manteniment, neteja i mobiliari urbà per a facilitar l'estada i interrelació de les famílies.
  - Consolidar la participació de la comunitat educativa, especialment de les famílies i els infants, en els processos de reurbanització de l'espai públic amb especial incidència en els entorns escolars, en el marc del desenvolupament del *Pla de joc a l'espai públic* i la mesura de govern d'*"Urbanisme amb perspectiva de gènere"*.

- Incrementar la xarxa de camins escolars vinculats a centres educatius i treballar en el desplegament de la seva coordinació per avançar cap a la creació d'itineraris educatius de districte que incorporin també altres equipaments i espais usats per infants i joves.
- Augmentar la permeabilitat dels centres educatius als usos comunitaris:
  - Aconseguir, com a mínim, un pati obert a cadascun dels barris de districte i adequar els seus horaris a les necessitats del districte.
  - Fomentar i facilitar l'ús dels patis i altres infraestructures escolars (teatres, sales polivalents, etc.) a les entitats, associacions i famílies del districte en funció de les possibilitats dels centres educatius i amb la possibilitat de que aquesta col·laboració generi també sinèrgies positives en els projectes educatius dels centres.
  - Facilitar l'ús dels centres educatius a l'associacionisme educatiu de base comunitària (esplais i caus).
- Impulsar els vincles i la coordinació d'equipaments culturals i els centres educatius, en el marc de la mesura de govern *Cap a una política pública de cultura i educació*:
  - Donar a conèixer la programació cultural (centres cívics, biblioteques, museus i altres equipaments culturals) a famílies, alumnat i escoles.
  - Generar mecanismes per a promoure la participació dels centres educatius, l'alumnat i les famílies en la definició i difusió de l'oferta i la programació cultural dels equipaments del districte.
  - Fomentar l'augment de l'oferta artística i cultural promoguda pels centres cívics i altres equipaments culturals dirigida a infants, famílies i adolescents fora de l'horari lectiu.
  - Desenvolupar vincles i sinèrgies estables entre els equipaments culturals del territori i l'àmbit educatiu, que s'orientin a enriquir els projectes educatius dels centres, com els projectes dels equipaments culturals a contribuir a donar resposta a les necessitats formatives del professorat i a reforçar les oportunitats educatives. La canalització d'aquestes connexions es podrien vehicular a través de la Convocatòria Unificada de Projectes del consorci d'educació de Barcelona. D'entre aquests projectes ja existents trobaríem el d'*Apadrina el teu equipament* o altres tipus d'iniciatives i de línies de treball a mig i llarg termini.
  - Desplegament al districte del nou servei de sales d'estudi amb la ubicació, com a mínim, d'una sala permanent en una biblioteca del districte i una sala d'obertura puntual anual.

- Impulsar els vincles i la coordinació d'entitats culturals, socioeducatives i esportives del territori amb els centres educatius:
  - Redefinir, reforçar i articular les actuacions dirigides a l'horari no lectiu i alinear-les amb les prioritats establertes a un nivell general.
  - Ordenar l'oferta d'activitats de tarda i els programes d'educació no formal que es desenvolupen als espais dels centres educatius.
  - Promoure i capacitar per a que els agents culturals, socioeducatius i esportius del territori desenvolupin activitats dins dels programes extraescolars als centres educatius –o en altres marcs de relació estables- de manera que es contribueixi a la vertebració dels projectes educatius dels centres i/o de les activitats ofertes en horari no lectiu. En el cas de secundària es treballarà per desenvolupar-ho en el marc del projecte Instituts a temps complet. Aquesta realització d'activitats s'haurien de fer en base a uns criteris de metodologia i qualitat. Aquestes activitats vetllaran sempre per la igualtat de gènere i la paritat en la participació. Es treballarà per tal que les activitats siguin gratuïtes o a preus accessibles.
- Donar suport i consolidar les xarxes existents entre entitats, equipaments i serveis d'atenció a la infància.
- Donar suport i consolidar els Grups d'educació comunitària del Districte.
- Establir un grup de treball territorial amb les universitats presents al districte en coordinació amb el Consell Assessor Municipal d'Universitats (CAMU).

Els principals objectius del grup seran reforçar els vincles i les sinèrgies entre els centres educatius per una banda i les universitats i centres de recerca per l'altra, que ha de permetre explorar col·laboracions a mig i llarg termini per tal de, entre d'altres objectius, ajudar a vertebrar els projectes educatius de centre, acompanyar les transicions educatives a l'educació postobligatòria, donar eines a professionals i centres, i difondre i facilitar l'accés a propostes continguts de formació no reglada al veïnat del districte, de caràcter inclusiu i que evitin l'orientació vocacional i professional estereotipada per motius de gènere. Així mateix, les universitats i centres de recerca també han de rebre un retorn i reciprocitat que les aporti valor i consolidi la col·laboració.

1.3. Treballar des de l'àmbit comunitari per proporcionar oportunitats i combatre les desigualtats

Accions:

- Promoure les propostes de lleure educatiu de base comunitària al districte. Potenciar-ne la seva coneixença i difusió als centres educatius.

- Fomentar la creació d'entitats de lleure educatiu per part de joves del districte i donar suport a la seva consolidació amb iniciatives com ara el Projecte Baobab.
- Treballar per una programació d'estiu gratuïta per promoure la participació d'adolescents en l'àmbit sociocultural.
- Continuar impulsant i reforçant l'oferta d'activitats de lleure inclusiu, impulsant la participació i implicació d'infants, adolescents i joves amb diversitat funcional.

EIX 2. ACOMPANYAMENT I SUPORT ALS ITINERARIS I TRANSICIONS EDUCATIVES

El segon dels eixos que estructuren la proposta d'actuació del Pla està encarat a la millora del desenvolupament de l'itinerari formatiu de les persones, parant especial atenció a les transicions entre les diverses etapes del procés formatiu i a la prevenció de l'abandonament escolar prematur.

Així doncs, les línies de treball que configuren aquest segon eix estan encarades a determinar quins són els elements que propicien l'abandonament del sistema educatiu durant els processos de transició i a adoptar mesures per a prevenir aquest abandonament.

Els estudis i anàlisis que es duguin a terme amb aquesta finalitat es faran sempre amb dades desagregades per sexe per tal de saber com i a qui afecta aquests abandonaments.

Per altra banda, també han estat recollides totes aquelles mesures que es consideren positives per a facilitar la transició escola-treball i el desenvolupament d'estudis de formació professional, els quals hauran d'evitar l'estereotipació per motius de gènere.

2.1. Garantir itineraris educatius de qualitat entre totes les etapes educatives, tot evitant la pèrdua de l'alumnat en les transicions

Accions:

- Realitzar una anàlisi, amb dades desagregades per sexe, de les trajectòries educatives, en especial en relació als abandonaments o discontinuïtats, a partir de la informació recollida amb l'IDALU (número d'identificació de l'alumne implantat darrerament).
- Fomentar sessions de treball conjuntes entre l'equip docent de les diverses etapes de l'educació reglada: educació infantil i primer i segon cicle de primària, educació primària i educació secundària.
- Estudiar la creació d'un programa conjunt entre centres d'educació infantil de primer i segon cicle que contempli la participació de les famílies.

- Acompanyar el desplegament progressiu del model de continuïtat pedagògica entre centres públics de primària i de secundària a partir de les Unitats de referència garantint el diàleg amb la comunitat educativa (mesura també inclosa a l'eix 4).
- Fomentar recursos de suport i acompanyament per evitar l'abandonament en l'etapa post-obligatòria.
  - Consolidar el projecte Seguim per tal de reforçar les competències bàsiques de l'alumnat de 1r curs de CFGM, i ampliar-lo també a 1r de Batxillerat.
  - Potenciar i acompanyar les iniciatives destinades a prevenir l'abandonament de l'alumnat de les etapes post-obligatòries promogudes des de l'àmbit associatiu i comunitari.
- Consolidar i millorar els serveis i mecanismes d'orientació i seguiment disponibles per l'alumnat, evitant l'orientació vocacional i professional estereotipada per motius de gènere.
  - Unificar i millorar la difusió de la informació que s'ofereix a l'alumnat i famílies sobre l'oferta educativa post-obligatòria, tenint en compte tots els itineraris formatius, i en coordinació amb l'equip de gestió del Servei d'orientació-Pla Jove (SOJ).
  - Consolidació del Servei d'Orientació Pla Jove.
  - Millorar l'articulació dels diferents serveis (el SOJ, el Punt d'Informació Juvenil, així com altres serveis de Joventut) en les campanyes d'orientació i informació als instituts que es realitzen.
  - Desenvolupar mecanismes de coordinació entre els centres educatius d'ESO i els de Cicles Formatius, amb la finalitat de donar a conèixer a l'alumnat l'oferta de formació existent al districte.
  - Donar continuïtat a la campanya informa't i establir mecanismes de coordinació per l'entrada als instituts de secundària.
  - Posar en marxa el Pilot: Punt Integral Paral·lel (a l'actual CIAJ i al futur Can 60) on s'integren els serveis d'informació, orientació, dinamització i assessorament juvenil.
- Donar continuïtat i ampliar els grups dels programes d'acollida lingüística (16-18) dels CFA.
- Promoure la vinculació dels centres de Formació Professional del districte amb el futur Centre de Noves Oportunitats de Barcelona.

- Generar canals i mecanismes de coneixement, comunicació i coordinació entre els programes comunitaris i els agents de l'educació reglada, per a identificar finestres d'oportunitats per a la transició cap a formacions reglades.
- Facilitar la transició i la permanència als ensenyaments superior, consolidant els projectes de col·laboració, acompanyament i mentoria en l'àmbit universitari amb presència a Ciutat Vella com ara el projecte Prometeus o altres iniciatives.
- Reforçar la informació que s'ofereix sobre el sistema educatiu des de l'Oficina d'Atenció al Ciutadà (OAC), l'Oficina Municipal d'Escolarització del Districte, el Servei d'Orientació i Acompanyament per Persones Immigrades (SOAPI) i els diferents programes d'acollida, tant pel que fa al funcionament global del sistema educatiu i l'oferta educativa, com respecte els mecanismes de reconeixement i homologació de formació, i d'acreditació de competències lingüístiques. Definir mecanismes d'acompanyament i informació dirigits als i les joves nouvinguts a partir dels 16 anys per tal de que coneguin i accedeixin a l'oferta formativa.

2.2. Proveir i coordinar recursos que facilitin la Transició Escola-Treball i la Formació Professional

Accions:

- Consolidar, prestigiar i visibilitzar l'oferta de formació professional del districte.
- Consolidar i valorar l'ampliació del projecte d'estades formatives en empreses.
- Difondre les experiències existents al districte en matèria de Transició Escola-Treball.
- Potenciar el vincle i treball conjunt de l'àmbit educatiu amb les xarxes laborals dels barris.
- Treballar conjuntament amb Barcelona Activa per a potenciar la nova figura dels referents d'ocupació juvenil.
- Treballar amb la xarxa existent d'equipaments, empreses i serveis al territori per tal d'oferir oportunitats i vies d'inserció a l'alumnat del districte.

EIX 3. ACOMPANYAMENT A LES FAMÍLIES I PROMOCIÓ DE LA SEVA RELACIÓ AMB ELS CENTRES EDUCATIUS

Les famílies són un dels elements centrals en el procés de desenvolupament educatiu de les persones. Reconèixer aquest paper i dotar a les famílies dels recursos necessaris per a desenvolupar-lo ha d'esdevenir un eix fonamental d'aquest Pla.

Per aquest motiu, en primer terme els programes o actuacions que es recullen estan encarats a potenciar la comunicació i vincle entre el centre educatiu i les famílies, fent especial èmfasi en els espais de trobada i treball conjunt, en els programes d'aprenentatge lingüístic com a eina per a millorar la interacció entre famílies i centres, i en el desenvolupament de canals d'informació i comunicació efectius.

En segon lloc, en aquest eix es planteja també la necessitat de donar suport a les AFA i consolidar el seu funcionament. De manera concreta, es fa referència a la millora de la coordinació entre AFA de diferents centres i cicles educatius, així com la necessitat d'oferir recursos per a donar conèixer els projectes de les associacions i donar -los suport i assessorament en els processos administratius, entre d'altres actuacions.

En tercer lloc, i més enllà de les AFA, es fa també referència a la necessitat de desenvolupar recursos destinats a acompanyar directament a les famílies en la seva tasca educativa.

L'última línia de treball fa referència a garantir les condicions bàsiques d'educabilitat, és a dir, de garantir els drets i la vida digna dels infants i joves per tal que puguin desenvolupar adequadament el seu itinerari formatiu.

3.1. Millorar les relacions entre els centres educatius i les famílies

Accions:

- Reforçar els projectes d'aprenentatge del català i del castellà per a famílies, tant a les escoles com amb la col·laboració de l'EOI, el CNL i entitats cíviques o del tercer sector.
- Consolidar el programa d'aprenentatge de llengües maternes en vinculació a l'aprenentatge del català, i extensió a tots els barris del districte.
- Impulsar la realització de projectes compartits entre els centres educatius sostinguts amb fons públics i les famílies per tal que aquestes últimes s'impliquin en els projectes educatius dels centres i s'estableixin vincles amb l'equip docent.
- Generar espais estables d'interacció, comunicació i coordinació entre les famílies de les escoles i dels instituts.
- Proporcionar recursos formatius que facilitin al personal docent l'acostament a les famílies des d'una perspectiva intercultural i de gènere.
- Promoure la intervenció als vestíbuls de les escoles i entorns escolars com a espais de trobada de la comunitat educativa, especialment entre els centres educatius i les famílies, en funció de les necessitats i interessos de les escoles, incloent la perspectiva de gènere i la participació.

- Fomentar i facilitar l'ús dels patis i altres infraestructures escolars (teatres, sales polivalents, etc.) a les entitats, associacions i famílies del districte en funció de les possibilitats dels centres educatius i amb la possibilitat de que aquesta col·laboració generi també sinèrgies positives en els projectes educatius dels centres.
- Facilitar l'ús dels patis de les Escoles Bressol Municipals per les famílies dels centres fora d'horari lectiu així com el desplegament del programa Patis en família.

3.2. Augment dels canals de participació, interlocució i cooperació

Accions:

- Facilitar espais estables i puntuals de trobada, coneixement i intercanvi entre AFA.
- Acompanyar i facilitar recursos per a la creació i desenvolupament de xarxes d'AFAs de barri i/o districte.
- Promoure la realització de projectes compartits entre AFA.
- Fomentar la relació entre les AFA de diferents etapes educatives per acompanyar la transició entre cicles.
- Promocionar la formació per a la gestió de procediments burocràtics i de la pròpia associació: certificat digital, subvencions, hisenda, etc.
- Realitzar acompanyament per a l'impuls i desenvolupament de projectes propis.
- Consolidar el cicle de xerrades 'Entre Famílies' en el període de preinscripció.

3.3. Habilitar recursos d'acompanyament a la tasca educativa de les famílies

Accions:

- Ampliar els Espais Familiars integrats als equipaments de les Escoles Bressol Municipals de nova construcció del Districte.
- Consolidar l'ampliació d'espais per a petita infància als casals infantils i ludoteques.
- Desplegar el programa d'habilitats parentals en col·laboració amb els centres educatius.
- En el marc del nou Programa de Valors de l'IMEB, incorporar activitats formatives de suport a la tasca educativa de les famílies.

- Desenvolupar càpsules formatives sobre el funcionament del sistema educatiu i el paper de les famílies en relació als centres, en especial incorporant una perspectiva intercultural.

3.4. Oferir suport a les famílies per tal de garantir les condicions bàsiques d'educabilitat

Accions:

- Garantir la cobertura de beques menjador per a alumnat amb situació de precarietat socioeconòmica.
- Garantir la diversitat alimentària als menjadors escolars, generant una oferta de menús adequada a les demandes de dietes específiques que les famílies realitzin per motius religiosos o de salut.
- Treballar per la continuïtat del servei d'acollida matinal i valorar-ne el recolzament en nous centres educatius.
- Avançar en el projecte d'Instituts a temps complet.

EIX 4. MILLORA DE L'ÈXIT EDUCATIU DES DE L'EQUITAT I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

Aquest eix han estat recollides aquelles línies de treball vinculades a la millora de la qualitat de l'oferta educativa del districte, la lluita contra la segregació escolar, a la promoció de l'equitat, la igualtat de gènere i l'atenció a la diversitat.

Durant els darrers anys les polítiques educatives han apostat per incrementar les places públiques i impulsar l'escolarització de proximitat, combatre les desigualtats educatives desenvolupant mesures compensatòries i d'inclusió, i promoure la innovació educativa. El present Pla preveu continuar potenciant i, en la mesura del possible, reforçar aquestes línies des de l'actuació dels diferents agents implicats, definint actuacions que permetin reforçar des del territori la tasca engegada a nivell de ciutat.

4.1 Promoure l'escolarització de proximitat i consolidar els mecanismes de lluita contra la segregació i de distribució equitativa de l'alumnat

Accions:

- Treballar per a ampliar la xarxa de centres públics d'infantil i primària al Raval, d'acord amb les necessitats i prioritats definides en les corresponents planificacions d'oferta educativa.

- Reconèixer, prestigiar i visibilitzar els centres educatius, amb la seva col·laboració, per a donar a conèixer la seva tasca a les famílies del territori.
- Fomentar els vincles entre escoles bressol municipals i centres d'educació infantil i primària vetllant per a facilitar la continuïtat de les famílies.
- Acompanyar el desplegament progressiu del model de continuïtat pedagògica entre centres públics de primària i de secundària a partir de les Unitats de referència garantint el diàleg amb la comunitat educativa (mesura també inclosa a l'eix 2).
- Consolidar els itineraris de continuïtat entre escoles i instituts públics contigus, comptant amb la comunitat educativa del territori, explorant la possibilitat d'avançar cap a futurs Instituts-Escola si s'escau.
- Continuar impulsant una distribució equilibrada de l'alumnat entre els centres educatius del territori:
  - Distribuir de manera equilibrada l'alumnat en el moment de l'accés a l'escolarització, tenint en compte les zones limítrofs del districte.
  - Desplegar un sistema de seguiment per a analitzar i avaluar periòdicament la distribució de l'alumnat.
  - Efectuar una valoració en el transcurs del període d'implementació del Pla de l'impacte que han tingut els recursos i processos iniciats per a promoure la distribució equilibrada de l'alumnat i implantar canvis si s'escau.

4.2 Donar suport als centres d'educació obligatòria per a garantir l'equitat educativa i una oferta equilibrada i equivalent

Accions:

- Consolidar l'estratègia ja iniciada de reducció de ràtios en els centres en situació social desafavorida, en especial en aquells propensos a quedar-se amb vacants.
- Treballar per a consolidar el suport addicional als centres de major complexitat iniciat amb el Pla de barris 2016-2010 i valorar la seva possible extensió a altres centres més enllà del Raval sud i el Gòtic sud.
- Desplegar el programa de mediadors interculturals a les escoles, en coordinació amb la resta de professionals dels centres, per tal d'oferir una atenció adequada a les diferents necessitats de les famílies.
- Explorar la possibilitat de donar suport a les necessitats de suport dels centres educatius mitjançant l'establiment de convenis de pràctiques, suports puntuals en moments específics, etc.

- Treballar per la plurianualitat del suport als projectes desenvolupats als centres educatius i que formin part del projecte educatiu del centre.
- Donar suport a l'alumnat amb problemàtiques de salut mental o de malestar emocional derivat de viure en entorns d'extrema vulnerabilitat o de patir situacions que poden ser traumàtiques en la infància, la adolescència i la joventut (com ara el dol migratori, desnonaments o altres problemes d'habitatge, entre d'altres) i que poden tenir un impacte directe en el rendiment acadèmic. Treballar per a continuar reforçant els serveis, agents i programes de salut i serveis socials que s'hi adrecen i per a millorar la coordinació d'aquests amb l'àmbit educatiu.

4.3 Desenvolupar programes per a promoure l'equitat educativa

Accions:

- Continuar impulsant i consolidant programes de millora de les competències lingüístiques:
  - Donar suport als projectes de millora de la lectura. Consolidar el projecte Lèxit i valorar-ne l'ampliació.
  - Donar suport als projectes d'aprenentatge conjunt entre els alumnes i les seves famílies com ara l'*Aprenem famílies en xarxa*, o d'altres projectes que puguin sorgir des de l'àmbit comunitari.
  - Reforçar els clubs de lectura i els projectes educatius que les biblioteques del districte duen a terme amb les escoles.
  - Millorar el nivell lingüístic de l'alumnat de l'educació postobligatòria:
    - Millorar l'oferta de català i de castellà de l'EOI per a l'alumnat d'ensenyaments postobligatoris, dissenyant l'oferta horària d'acord amb les seves necessitats.
    - Promoure l'oferta de llengües estrangeres, reservant places a l'EOI (cursos hivern i estiu) per a l'alumnat de batxillerat i FP.
    - Millorar el nivell d'anglès de l'alumnat de Cicles Formatius, mitjançant la creació de grups d'expressió oral.
- Consolidar el programa Èxit de reforç escolar i estendre'l als centres de primària.
- Desplegar al districte de Ciutat Vella la Xarxa d'Escoles per a la Igualtat i la Diversitat, promovent que els centres educatius s'hi acullin.
- Continuar promovent la revisió en clau inclusiva dels patis escolars, atenent a la diversitat d'usos amb perspectiva de gènere.

4.4 Desenvolupar programes per a donar suport a la innovació educativa

- Potenciar el coneixement del Consell d'Innovació Pedagògica (CIP) i la seva relació amb els centres educatius.
  - Crear aliances amb les entitats membres del CIP especialment en relació a les necessitats definides al territori.
  - Vetllar per a que els centres educatius del districte coneguin la tasca del CIP i puguin accedir a les activitats i a les places gratuïtes que ofereixen les entitats integrades en el CIP.
- Promoure el coneixement i participació dels centres educatius del districte a la Convocatòria unificada de projectes del CEB, en especial en els programes vinculats a les prioritats estratègiques definides en aquest Pla.
- Impulsar la realització de programes STEAM d'innovació i creativitat en l'aprenentatge de continguts científics i tecnològics (en particular de les ciències naturals, la tecnologia, la enginyeria, l'art i les matemàtiques –que constitueixen l'acrònim STEAM en anglès).
- Promoure els processos de creació cultural a les aules amb la participació de l'alumnat i del conjunt dels centres, amb vinculació a creadors/es i/o equipaments culturals si s'escau, garantint que no són activitats puntuals sinó que incideixen en el projecte pedagògic. Treballar per incloure-ho als projectes educatius de centre.
- Fomentar la creació de vincles estables entre centres educatius i equipaments del districte orientats a definir i/o consolidar que els projectes educatius de centre desenvolupin qüestions artístiques, culturals i/o científiques en cooperació amb aquests equipaments, per tal de reforçar la seva qualitat educativa i visibilitzar els centres.

4.5 Promoure, facilitar i acompanyar la tasca docent dirigida a l'èxit educatiu

Accions:

- Promoure la formació i el suport específic per al personal d'aules d'acollida (aprenentatge de llengües dirigit a alumnat estranger, interculturalitat, gènere, etc.) mitjançant l'establiment d'aliances amb actors de territori.
- Enfortir la xarxa de centres a partir dels espais existents per a l'intercanvi, la cooperació, la realització de projectes comuns i l'anàlisi i desenvolupament de metodologies.
- Difondre i fer accessible l'oferta formativa dels equipaments culturals del districte al professorat dels centres educatius.

- Obrir l'oferta de formació del Liceu i del Museu d'Història de Barcelona a tot el professorat. Actualment únicament pot accedir a aquesta oferta el professorat que realitza projectes amb aquests equipaments.

4.6 Reforçar l'oferta educativa en les etapes post-obligatòries

Accions:

- Augmentar l'oferta de batxillerats artístics, especialment la modalitat de les arts escèniques, tot generant sinèrgies amb els equipaments artístics i culturals presents al districte.
- Treballar per a la implementació de batxillerats especialitzats en alguns àmbits del coneixement en determinats centres del Districte.
- Explorar la possibilitat d'ampliar i diversificar l'oferta de CFGM i CFGS i d'ampliar l'oferta de PFI als centres públics.
- Ampliar l'oferta d'FP dual en quant als grups existents i l'oferta d'empreses col·laboradores. Treballar perquè les empreses es vinculin al projecte formatiu de l'alumnat i ofereixin pràctiques de qualitat no estereotipades, vetllant en tot moment per la paritat i la no discriminació.

EIX 5. EDUCACIÓ AL LLARG DE LA VIDA

Entenem l'educació com un procés continuat que es desenvolupa al llarg de tota la vida, i no únicament en una etapa específica. Requereix d'una mirada integral que abasti per tant totes les etapes vitals, des de la infància fins a la gent gran.

En aquest eix, però, es treballen especialment aquells aspectes vinculats a l'educació de persones adultes, donat que en el primer eix del Pla ja s'aborda amb major detall l'articulació de l'oferta educativa i cultural d'equipaments i entitats culturals, esportives i socioeducatives en relació a infants i joves. Així doncs, caldrà no perdre de vista la vinculació entre les propostes presentades en l'eix 1 i el 5 del present pla.

En aquest eix abordem l'adequació de l'oferta formativa dels centres de formació per a adults (CFA). Per altra banda, es fa èmfasi en l'aprenentatge d'idiomes, explicitant la necessitat de fomentar el treball conjunt entre els CFA, l'Escola Oficial d'Idiomes (EOI) i el Consorci per a la Normalització Lingüística (CNL), per tal d'avançar cap a una major coordinació i implicació en projectes comunitaris. La tercera línia de treball de l'eix fa referència a la necessitat d'estructurar i consolidar la xarxa d'agents que intervenen en el procés formatiu de les persones al districte de Ciutat Vella més enllà dels centres de formació d'adults de caràcter més reglat.

5.1. Adaptació dels Centres de Formació d'Adults a la realitat i necessitats de l'entorn

Accions:

- Generar una proposta formativa modular del CFA.
- Diversificar l'oferta formativa del CFA (matrícula permanent, flexibilització de l'oferta, programes d'educació no formal, actuacions destinades a col·lectius específics, etc.)
- Generar un programa formatiu per a personal docent dels CFA (gestió de centre, llengües, etc.).

5.2. Vinculació dels CFA, l'EOI i CNL al territori i als projectes comunitaris

Accions:

- Vincular els cursos de català i castellà per a famílies a les escoles amb els centres formals d'ensenyament de llengües: CFA, CNL i EOI.
- Promoure i afavorir les transicions dels ensenyament no formals del català a la seva acreditació.
- Promoure el suport pedagògic per part dels CFA, EOI i CNL als programes comunitaris d'aprenentatge del català.
- Explorar la vinculació de les activitats de les biblioteques i centres cívics del districte amb l'aprenentatge de llengües de l'EOI.

5.3. Articulació de l'oferta de districte i dels diferents tipus de centres que ofereixen formació per a persones adultes

Accions:

- Elaborar un mapa de formació de persones adultes amb perspectiva àmplia, amb l'objectiu de generar sinèrgies, reforçar i alinear actuacions i facilitar la difusió de l'oferta a les famílies i persones interessades.
- Reforçar la difusió de l'oferta existent al territori i optimitzar-ne els recursos.
- Potenciar que els agents, serveis i equipaments de proximitat ofereixin els seus programes educatius a través de la convocatòria unificada del CEB.
- Promoure que l'oferta de ciutat existent al districte desenvolupi activitats formatives i de coneixement dirigides al veïnat del districte.

- Explorar la possibilitat de dotar d'espais de cura d'infants i/o acollida en la formació de persones adultes proveïda per diferents agents per tal de garantir l'accés de les dones a la formació, sempre que la durada i la continuïtat permetin oferir un servei de qualitat des de la perspectiva de les necessitats de la infància.
- Anàlisi de les necessitats formatives amb perspectiva de gènere, així com de les barreres i obstacles específics que troben dones i homes per accedir a la formació, per tal de dissenyar mesures que garanteixin un accés igualitari i una oferta inclusiva, alhora que no estereotipada. Promoure la desagregació de dades per sexe a fi d'avaluar i/o identificar les possibles desigualtats existents.

EIX 6. GOVERNANÇA DE LA XARXA EDUCATIVA TERRITORIAL

L'últim dels eixos que recull el Pla fa referència a la governança en matèria d'educació. En aquest àmbit es considera important fomentar la coordinació entre els diversos agents que intervenen en els processos educatius del territori i promoure els espais de participació de l'alumnat i la comunitat educativa.

En general és necessari avançar cap a un model de governança de proximitat que faciliti els processos administratius, tingui en compte les decisions i necessitats expressades per la comunitat educativa i gestioni de manera eficient els diferents processos educatius que es donen a Ciutat Vella.

6.1. Generar una dinàmica de cooperació, coordinació i treball en xarxa entre tots els agents socioeducatius del territori

Accions:

- Estructurar un espai tècnic periòdic per articular el desplegament del PED en el que participin les administracions i serveis responsables.
- Articular una comissió de seguiment del PED a través del Consell escolar.
- Desplegar mecanismes i canals per tal d'incorporar els agents comunitaris al seguiment i avaluació del PED.

6.2. Fomentar i donar suport a la participació de l'alumnat als centres educatius

Accions:

- Incrementar la participació dels centres del districte en el *Pregó dels Infants a les Festes de Santa Eulàlia* i en l'*Audiència Pública de nois i noies*, fins

aconseguir que tot l'alumnat hi hagi participat al menys un cop en el seu període d'escolarització obligatòria.

- Impulsar la participació de l'alumnat tant en el marc dels seus centres com en el marc del Consell escolar de Ciutat Vella, promovent campanyes específiques de difusió i visibilització del seu paper.
- Promoure la participació dels i les joves en els espais i processos de participació existents a Ciutat Vella.
- Reforçar lideratges per part dels i les joves per generar referents positius que des del propi apoderament, el vincle i l'experiència, permetin treballar aspectes de pertinença, identitats, dol migratori, així com altres realitats complexes.

6.3. Avançar cap a un model de governança de l'educació basat en la proximitat i les necessitats del territori i de la comunitat educativa

Accions:

- Generar mecanismes de comunicació amb els districtes limítrofs per a una millor distribució i transició educativa de l'alumnat.
- Treballar per tal de disminuir la burocratització en les relacions entre centres i administració educativa en la mesura del possible i per proveir mecanismes de suport.

7. PRESSUPOST

S'estima que el Pla d'educació de Ciutat Vella comptarà amb un **pressupost mínim anual d'uns 800.000 euros**, comptant amb el volum de recursos dedicat durant els darrers anys als programes conveniats des del Districte així com la despesa mitjana de subvencions que s'ha atorgat els darrers anys (descomptant l'any 2017 en que la despesa va ser menor, 121.455€, però que no és representativa en la mesura que el mateix any l'Ajuntament va realitzar una aportació extraordinària a les escoles de Ciutat Vella de 403.556€ que va incidir en una menor demanda de subvencions).

Adicionalment es compta amb 645.076€ extra previstos per a 2019 i 2020 en el marc del Pla de barris contra les desigualtats, que s'afegeixen als 541.411€ invertits durant els anys 2017 i 2018. La continuïtat dels suports addicionals a l'àmbit educatiu més enllà de 2020 haurà de ser incorporada posteriorment en els pressuposts i els nous plans d'acció municipal i de districte que es defineixin al proper mandat. El desplegament amb major o menor impuls dels objectius plantejats en aquest pla també dependrà de la concreció d'aquestes qüestions.

A dia d'avui, doncs, si partim de la continuïtat dels suports des del Districte fins el 2023 i incorporem les aportacions de Pla de barris de 2019-2020, l'import total ascendeix a 2.372.974 €.

A banda d'aquesta quantitat, cal tenir en compte els recursos destinats a Ciutat Vella per la resta d'agents implicats, que tenen una territorialització de la despesa complicada: el Consorci d'Educació de Barcelona, l'Institut Municipal d'Educació i l'Institut de Cultura de Barcelona.

8. IMPLEMENTACIÓ I AVALUACIÓ DEL PLA

Com ja s'ha comentat breument en l'apartat de presentació, el desenvolupament del Pla haurà de comptar amb la participació de tots els agents.

És un aspecte fonamental que cal tenir en compte a l'hora de determinar el nivell d'acompliment dels objectius recollits i adequar-los, si és necessari, a les noves necessitats o reptes que puguin sorgir en el període 2019-2023. De la mateixa manera, és també necessari el desenvolupament d'un model d'avaluació que permeti determinar de manera sistemàtica, la incidència de la planificació estratègica en la realitat de Ciutat Vella i detectar els punts forts i febles de la seva implementació.

8.1. Implementació

El Grup motor serà l'òrgan clau a l'hora de pilotar l'execució del Pla. Es reunirà, de manera ordinària i amb un format operatiu, tres vegades a l'any per tal de planificar el desplegament de les actuacions i fer-ne el seguiment, així com abordar altres qüestions rellevants en matèria educativa que sobrevinguin en el període.

Durant el que resta de 2019 el Grup motor, a partir del lideratge i propostes del Districte i tenint en compte les prioritats que es vagin articulant de cara als nous PAM i PAD, definirà la planificació operativa de les actuacions compreses al Pla d'educació de Ciutat Vella, establint **el pla de treball i l'estratègia d'implementació almenys pel període 2019-2020**.

Aquest document també haurà de definir quines són les dades clau que caldrà recollir a data de 2019, i en general per les diferents línies d'actuació, per tal de tenir una línia base de dades i unes directrius en quant a la recollida d'informació per part de cada responsable de les diverses actuacions que permeti l'avaluació *ex post* al final del període de vigència.

Des del Districte, i amb la col·laboració i participació dels membres del Grup motor quan s'escaigui, s'impulsaran els grups o taules de treball específics que es consideri

per poder desplegar les actuacions previstes (amb el sector associatiu, les universitats, o els equipaments culturals, per exemple).

A banda del Fòrum anual de debat al voltant de les línies transversals del PED que preveu la línia de treball 1.1, es crearan els espais oberts de participació que es consideri convenient.

8.2. Seguiment i avaluació

Després de la presentació del Pla d'educació de Ciutat Vella, es crearà una Comissió de seguiment que estarà vinculada al Consell Escolar de Districte i que en constituirà l'òrgan de seguiment i rendició de comptes. Estarà formada per representants dels diferents sectors i agents comunitaris de la comunitat educativa, incloent els centres educatius, les AFAs, entitats socioeducatives i de l'àmbit del lleure educatiu, entre d'altres.

Aquesta Comissió es reunirà de manera ordinària com a mínim una vegada a l'any per tal de conèixer el nivell de desenvolupament de les actuacions recollides al Pla, valorar l'assoliment dels objectius previstos, compartir informació rellevant sobre la realitat educativa del districte, i en funció de tot això, adequar si s'escau les actuacions del Pla quan es consideri oportú. Es podrà reunir més vegades *ad hoc* sempre que es consideri necessari. Es presentarà el retorn dels resultats de la reunió anual al Consell Escolar Municipal de Ciutat Vella.

8.2. Avaluació del pla

L'avaluació del Pla ha d'esdevenir una eina útil per tal de determinar el grau d'eficiència dels eixos de treball a l'hora de donar resposta als objectius plantejats. En el mateix sentit, la tasca d'avaluació ha d'estar encarada a detectar quins són els punts forts del Pla i quins aspectes s'han de reforçar en el transcurs del seu desenvolupament.

Per tant, l'avaluació que es desenvolupi al llarg dels anys de vigència del document ha d'estar encarada a la millora continuada de la seva aplicació. De la mateixa manera, l'avaluació final del Pla ha de recollir informació d'utilitat per a l'elaboració del nou planejament.

Amb la definició de la planificació operativa a realitzar durant el 2019 es definirà també amb major detall el sistema de seguiment i avaluació, que en qualsevol cas ha d'incorporar les següents qüestions:

- Un focus en la utilitat i l'adaptació a les necessitats reals del districte i als objectius estratègics del Pla, sent la premissa fonamental que l'avaluació

esdevingui útil per a la millora de l'eficàcia de les intervencions educatives a Ciutat Vella.

- Un paper actiu de la comunitat educativa, a través de la qual es pot realitzar una anàlisi acurada i des de totes les perspectives de la situació i l'evolució de les polítiques d'educació del districte. En aquest sentit, i com s'ha mencionat en l'apartat anterior, s'ha de fomentar que la Comissió de seguiment mantingui un paper actiu en el seguiment i avaluació del pla, sense descartar la possibilitat de generar altres espais específics d'avaluació participada.

Pel que fa a la concreció del procés de seguiment i avaluació, caldrà dur a terme:

- Una rendició de comptes anual a la comissió de seguiment on es presenti l'evolució general de la implementació del Pla que parteixi de l'anàlisi conjunta dels diferents agents del Grup motor.
- Una valoració a mig període d'execució que avaluï la implementació i permeti reorientar si s'escau les actuacions previstes en cas que s'identifiquin mancances, obstacles o noves necessitats.
- Una avaluació final al llarg del darrer any de vigència del Pla que permeti valorar l'assoliment dels objectius, actualitzar les problemàtiques i necessitats a abordar i identifiqui els aspectes a desenvolupar en el següent pla. És especialment important que aquesta avaluació i revisió final del Pla sigui compartida i consensuada per tota la comunitat educativa i les diverses administracions que incideixen en l'àmbit educatiu, amb la finalitat de partir d'una visió comuna i acordada de cara a la redacció del nou document estratègic.

9. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Ajuntament de Barcelona. (2016). *Mesura de govern: impuls al Projecte educatiu de ciutat per fer de Barcelona una capital de la innovació pedagògica*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

Consorci d'educació de Barcelona, Ajuntament de Barcelona. (2013). *Pla d'educació de Ciutat Vella 2013-2018*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

Sintes, E. (coord.) (2017). *Oportunitats educatives de Barcelona 2016: l'educació de la infància i l'adolescència a la ciutat*. Barcelona: Institut d'infància i adolescència de Barcelona.

Departament d'estadística i difusió de dades. (2018). *Anuari estadístic de la ciutat de Barcelona, 2018*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

Gonzalez, F., Alonso, O., Panadero, H. (2017). *El Panoràmic: informe Ciutat Vella 2016*. Barcelona: Torre Jussana.

Tarabini, A. (coord.) (2017). *Pla educatiu de Ciutat Vella: una avaluació multidimensional de l'èxit escolar*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

Ajuntament de Barcelona. (2016). *Pla d'actuació del districte de Ciutat Vella*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

ConSORCI d'educació de Barcelona. (2019). *Pla de xoc contra la segregació escolar a l'educació obligatòria a Barcelona*. Barcelona: Consorci d'educació de Barcelona.

Ajuntament de Barcelona. (2019). *Pla de joc a l'espai públic*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

10. ANNEXOS

Annex 1. Aportacions de les sessions de debat i validació dels programes i actuacions

Annex 1. Aportacions de les sessions de debat i validació dels programes i actuacions

Taula 2. Les famílies, la seva funció educativa i la relació amb els centres educatius (aportacions)

Línia de treball	Actuació	Aportacions
<p>Millorar les relacions entre els centres educatius i les famílies</p>	<p>Reforçar els projectes d'aprenentatge del català per a famílies a les escoles i impulsar la col·laboració amb l'EOI i el CNL. Consolidar l'aprenentatge de llengües maternes, amb vinculació a l'aprenentatge del català.</p>	<p>-Reforçar l'aprenentatge de l'idioma és fonamental per a incrementar la comunicació entre les famílies.</p> <p>-Parelles lingüístiques. També cal potenciar l'acompanyament, però sempre tenint en compte què volen i què necessiten.</p> <p>-Cal potenciar també l'aprenentatge del castellà.</p> <p>-Fomentar l'ús del català a l'hora del pati entre els infants.</p>

	<p>Impulsar la realització de projectes compartits entre les famílies i les escoles.</p>	<p>-És necessari que les famílies puguin fer activitat a l'interior dels centres.</p> <p>-Buscar a infantil i primària espais de relació i intercanvi mestre-famílies.</p>
	<p>Proporcionar recursos formatius que facilitin al personal docent l'acostament a les famílies des d'una perspectiva intercultural i de gènere.</p>	<p>-Calen eines per equips directius i docents. Més recursos.</p> <p>-És una iniciativa important. Cal ser proactiu a l'hora d'establir contacte amb les famílies i facilitar-ne l'acostament.</p>
	<p>Promoure la intervenció als vestíbuls de les escoles i entorns escolars com a espais de trobada de la comunitat educativa, en funció de les necessitats i interessos de les escoles, incloent la perspectiva de gènere i la participació.</p>	<p>-A banda dels interessos de les escoles, cal tenir també en compte els interessos de les famílies. Cal desenvolupar un espai familiar a les escoles i als instituts.</p> <p>-Cal treballar-ho de manera adaptada i específica per als diferents grups i perfils de població del districte, tenint en compte la seva heterogeneïtat.</p>

<p>Augment dels canals de participació, interlocució i cooperació</p>	<p>Consolidar el vincle entre AFAs: generar espais de trobada, coneixement i intercanvi, promoure la realització de projectes compartits, fomentar la relació entre les AFA de diversos cicles, per a treballar transicions.</p> <p>Formació a les AFA: promocionar la formació per a la gestió de procediments burocràtics i de la pròpia associació: certificat digital, subvencions, hisenda, etc., acompanyament per a l'impuls de projectes, consolidar el cicle de xerrades 'entre famílies'.</p>	<p>-Augmentar la implicació i participació de les famílies a les AFA és clau, som pocs i sempre els mateixos.</p> <p>-Necessitat de reforçar la formació, ajudar a la gestió de les AFAs d'una manera més professionalitzada.</p> <p>-Cal desenvolupar mecanismes de suport que siguin intensius i continuats per a totes les AFAs.</p> <p>-Potenciar la formació i incrementar els recursos (persona de suport, per exemple).</p>
<p>Habilitar recursos d'acompanyament a la tasca educativa de les famílies</p>	<p>Petita infància i famílies: Ampliar els espais familiars a les EBM del districte, consolidar l'ampliació d'espais per a petita infància i famílies.</p>	<p>-Hi ha una manca d'espais de lleure pels infants.</p> <p>-També es pot fer a primària i secundària. Espais familiars a centres educatius.</p> <p>-També caldria ampliar l'accés a beques o rebaixar</p>

		<p>els preus a un cost accessible.</p> <p>-També ampliar horaris, en general són al matí i si es treballa no es pot aprofitar</p> <p>- Es necessiten educadors socials o figures similars per a dur a terme aquesta proposta. En aquests espais familiars s'ha de tenir en compte la diversitat de llengües, l'encaix cultural, cercar formes adequades de participació.</p> <p>-Quan parlem de famílies nouvingudes cal tenir en compte la barrera idiomàtica.</p> <p>-Menú halal per als nens i nenes musulmans (no només no servir porc, sinó utilitzar carn halal als menjadors escolars).</p>
<p>Oferir suport a les famílies per tal de garantir les condicions bàsiques d'educabilitat</p>	<p>Formació a les famílies: desplegar el programa d'habilitats parentals en col·laboració amb els centres educatius, incorporar activitats formatives de suport a la tasca educativa de les famílies en el marc del nou Programa de valors de l'IMEB, càpsules formatives sobre el funcionament del sistema educatiu i el paper de les famílies en relació als centres, etc.</p> <p>Garantir la cobertura de beques menjador per a alumnat amb situació de precarietat socioeconòmica, continuïtat del servei d'acollida matinal, avançar en el projecte d'insítut a temps complet, etc.</p>	

<p>Avançar en el desplegament de la perspectiva comunitària i de ciutat educadora</p>	<p>Consolidar la participació de la comunitat educativa, especialment de les famílies i els infants, en els processos de reurbanització de l'espai públic amb especial incidència en els entorns escolars, en el marc del desenvolupament de les mesures de govern "Barcelona dona molt de joc: cap a una política de joc a l'espai públic" i d'"Urbanisme amb perspectiva de gènere".</p> <p>Auditar els entorns dels centres educatius per a implementar millores pel que fa a la mobilitat, manteniment, neteja i mobiliari urbà per a facilitar l'estada i interrelació de les famílies.</p> <p>Fomentar i facilitar l'ús dels patis i altres infraestructures escolars (teatres, sales polivalents, etc.) a les entitats, associacions i famílies del districte en funció de les possibilitats dels centres educatius i amb la possibilitat de que aquesta col·laboració generi també sinèrgies positives en els projectes educatius dels centres.</p>	<p>-</p> <p>-Necessitat de mantenir nets els espais propers a l'escola, ja que la vida nocturna fa que hi hagi una manca d'higiene a l'espai públic.</p> <p>-És necessària la figura d'un dinamitzador en els espais utilitzats per infants i joves fora de l'horari lectiu.</p> <p>-Molt important la cessió d'espais. Actualment no sempre és fàcil. Caldria obrir també durant els caps de setmana.</p> <p>- Millorar els patis: treure asfalt i plantar arbres. Posar jocs poc definits i crear horts. Destinar diners i professionals del disseny al servei dels centres i famílies.</p>
---	---	---

	<p>Donar a conèixer la programació cultural (centres cívics, biblioteques, museus i altres equipaments culturals) i generar mecanismes per a promoure la participació dels centres educatius i de les famílies en la seva definició i difusió.</p>	<p>-Integrar els continguts culturals a l'aula. La cultura com a font de coneixement amb un recorregut més profund o més llarg.</p> <p>-Treballar l'encaix cultural i la comunicació (llengües) per a implicar a les famílies.</p> <p>-Generar informació en díptics o cartells en diferents idiomes, per assegurar que arriba a tothom.</p>
--	--	--

Font: elaboració pròpia

Altres aportacions

-Els instituts comencen molt aviat i les escoles de primària i infantil acaben molt tard perquè hi ha la 6a hora. No són bons horaris per a l'aprenentatge.

-Millora de la governança: l'Ajuntament hauria de recuperar la capacitat de decidir sobre aquells temes que, com el mapa escolar, són competència municipal. La preeminència del perfil del perfil tècnic al CEB penalitza la millora de la transformació de l'educació de la ciutat i buida de sentit els Consells d'Educació.

Taula 3. Les famílies, la seva funció educativa i la relació amb els centres educatius (aportacions)

Actuació	Priorització
Impulsar la realització de projectes compartits entre les famílies i les escoles.	6
Formació a les AFA: promocionar la formació per a la gestió de procediments burocràtics i de la pròpia associació: certificat digital, subvencions, hisenda, etc., acompanyament per a l'impuls de projectes, consolidar el cicle de xerrades 'entre famílies'.	3
Reforçar els projectes d'aprenentatge del català per a famílies a les escoles i impulsar la col·laboració amb l'EOI i el CNL. Consolidar l'aprenentatge de llengües maternes, amb vinculació a l'aprenentatge del català.	2
Proporcionar recursos formatius que facilitin al personal docent l'acostament a les famílies des d'una perspectiva intercultural i de gènere.	2
Consolidar el vincle entre AFAs: generar espais de trobada, coneixement i intercanvi, promoure la realització de projectes compartits, fomentar la relació entre les AFA de diversos cicles, per a treballar transicions.	2
Garantir la cobertura de beques menjador per a alumnat amb situació de precarietat socioeconòmica, continuïtat del servei d'acollida matinal, avançar en el projecte d'institut a temps complet, etc.	2
Donar a conèixer la programació cultural (centres cívics, biblioteques, museus i altres equipaments culturals) i generar mecanismes per a promoure la participació dels centres educatius i de les famílies en la seva definició i difusió.	2
Consolidar la participació de la comunitat educativa, especialment de les famílies i els infants, en els processos de reurbanització de l'espai públic amb especial incidència en els entorns escolars, en el marc del desenvolupament de les mesures de govern "Barcelona dona molt de joc: cap a una política de joc a l'espai públic" i d'"Urbanisme amb perspectiva de gènere".	1
Fomentar i facilitar l'ús dels patis i altres infraestructures escolars (teatres, sales polivalents, etc.) a les entitats, associacions i famílies del districte en funció de les possibilitats dels centres educatius i amb la possibilitat de que aquesta col·laboració generi	1

també sinèrgies positives en els projectes educatius dels centres.	
Promoure la intervenció als vestíbuls de les escoles i entorns escolars com a espais de trobada de la comunitat educativa, en funció de les necessitats i interessos de les escoles, incloent la perspectiva de gènere i la participació.	0
Petita infància i famílies: Ampliar els espais familiars a les EBM del districte, consolidar l'ampliació d'espais per a petita infància i famílies.	0
Formació a les famílies: desplegar el programa d'habilitats parentals en col·laboració amb els centres educatius, incorporar activitats formatives de suport a la tasca educativa de les famílies en el marc del nou Programa de valors de l'IMEB, càpsules formatives sobre el funcionament del sistema educatiu i el paper de les famílies en relació als centres, etc.	0
Auditar els entorns dels centres educatius per a implementar millores pel que fa a la mobilitat, manteniment, neteja i mobiliari urbà per a facilitar l'estada i interrelació de les famílies.	0

Font: elaboració pròpia

Taula 4: Educació al llarg de la vida i educació comunitària (aportacions)

Línia de treball	Actuació	Aportacions
<p>Promoure el debat i l'articulació en el desplegament de la ciutat educadora</p>	<p>Identificació de projectes i agents comunitaris i elaboració d'un mapa amb l'objectiu de generar sinèrgies, reforçar i alinear actuacions.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Les escoles estan molt saturades, són consumidoras de projectes, però cal canviar el currículum per fer-lo més flexible. Cal passar a un model de fer el projecte entre tots i totes, de forma més transversal. - La programació dels centres educatius i dels centres oberts ha de ser més flexible.
<p>Avançar en el desplegament de la perspectiva comunitària i de ciutat educadora</p>	<p>Reconèixer i promoure l'acció comunitària i vincular-la a l'àmbit educatiu: dinamització d'activitats comunitàries i de lleure a l'espai públic, calendari comunitari i festiu com a oportunitat educativa, foment de les activitats d'aprenentatge i servei vinculades a entitats i equipaments del municipi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sovint no es pensa en l'alumnat de l'EOI pel que fa a l'organització d'activitats, però representen un gran volum de persones. - El Grup d'Educació Comunitària del Raval només funciona a aquest barri i funciona molt bé. Es pot plantejar ampliar el model a altres barris de Ciutat Vella. - Cal generar espais on barrejar els orígens culturals de les persones per trencar la segregació.
	<p>Incrementar la participació dels centres del districte en l'Audiència Pública de nois i noies, fins aconseguir que tot l'alumnat hi hagi participat al menys un cop en el seu període d'escolarització obligatòria.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Impulsar el codiseny amb les persones joves per fer actuacions.

	<p>Desenvolupar un espai públic educatiu: participació comunitària educativa en els processos de reurbanització de l'espai públic, millores de mobilitat, manteniment i neteja dels entorns dels centres educatius, incrementar la xarxa de camins escolars vinculats als centres educatius.</p> <p>Augmentar la permeabilitat dels centres educatius als usos comunitaris: mínim d'un pati obert a cada un dels barris del districte i adequació dels horaris, facilitar l'ús dels patis i altres espais escolars a entitats, associacions i famílies.</p> <p>Impulsar els vincles i la coordinació d'equipaments culturals i els centres educatius: donar a conèixer la programació cultural del districte, fomentar l'augment de l'oferta cultural i artística fora de l'horari lectiu per a infants i adolescents.</p>	<p>- La neteja d'alguns espais pròxims als centres educatius és molt deficitària. En aquest sentit es proposa la instal·lació d'urinaris públics.</p> <p>- Cal incorporar en major mesura la perspectiva del treball comunitari als centres i altres institucions.</p> <p>- El Liceu destaca el projecte "Apadrina el teu equipament" com a bona pràctica per fomentar el reconeixement i la promoció de l'acció comunitària i la seva vinculació a l'àmbit educatiu. Es treballa amb les famílies i amb la resta de persones adultes per vincular-les als equipaments del Raval.</p> <p>El model d'Apadrina el teu equipament es fa només al Raval, però es podria obrir a tot el districte.</p> <p>- Des de l'EOI es proposa aprofitar la diversitat de llengües que treballen per vincular-les amb el fons i les activitats que es fa a les biblioteques.</p> <p>- Des del Museu d'Història de Barcelona manifesten que tenen problemes per donar a conèixer les activitats. Són gratuïtes i en fan moltes, però sovint no obtenen molt públic. Són entitats de ciutat, però s'han de donar a conèixer més al districte.</p>
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - Tant el Museu d'Història de Barcelona com el Liceu fan formació a mestres i professorat, però només pels que fan projectes amb ells. Es plantegen que podrien obrir-ho a altres mestres i professorat. - Impulsar oferta cultural als equipaments del districte, realitzada per infants i joves del propi districte, com a mecanisme per apropar els equipaments a les famílies del districte. - És important treballar projectes de forma transversal entre entitats. - Cal més teixit associatiu a la Barceloneta. Les entitats es coneixen molt entre elles i estan cohesionades, però són molt poques. - Augmentar la coordinació entre entitats per evitar la contraprogramació. En aquest sentit es proposa crear una agenda cultural de districte.
Treballar des de l'àmbit comunitari per proporcionar oportunitats i	<p>Establir un grup de treball amb les universitats presents al districte, en coordinació amb el CAMU i el CEMD, per tal de reforçar el vincle i les sinèrgies entre els centres educatius i les universitats i centres de recerca.</p> <p>Fomentar propostes de lleure comunitari al districte, com ara el Projecte Baobab.</p> <p>Fomentar la creació d'entitats de lleure educatiu de base</p>	<ul style="list-style-type: none"> - - -

combatre les desigualtats	comunitària per part de joves del districte.	
	Continuar impulsant i reforçant l'oferta d'activitats de lleure inclusiu.	-
Adaptació dels Centres de Formació d'Adults a l'entorn	Generar una proposta formativa modular del CFA, generar un programa formatiu per a personal docent dels CFA. Diversificar l'oferta formativa del CFA.	-
Vinculació dels CFA, l'EOI i CNL al territori	Vincular els cursos de català i castellà per a famílies a les escoles amb els centres formals d'ensenyament de llengües: CFA, CNL i EOI. Transició de l'ensenyament no formal al català a la seva acreditació.	-
Articulació de l'oferta de districte i dels diferents tipus de centres que ofereixen formació per a persones adultes	Elaborar un mapa de formació d'adults amb perspectiva àmplia, reforçar la difusió de l'oferta existent al territori i optimitzar recursos.	- Es proposa fer un catàleg de serveis amb tota l'oferta formativa per adults, i un Pla de comunicació per donar-la a conèixer.
	Convocatòria unificada del CEB de programes educatius.	-
	Activitats educatives i de coneixement per a veïns i veïnes del districte.	-

Font: elaboració pròpia

Altres aportacions

- Cal donar més visibilitat a les iniciatives que sorgeixen de baix a dalt.
- Es necessiten més recursos per fer més acompanyaments, tant a les persones joves com als centres educatius perquè facin un canvi de mentalitat i es tornin més flexibles.
- El Born Centre Cultural vol introduir metodologies creatives i participatives en el seu projecte educatiu, ja que estan en procés de redefinició estratègica.
- Es proposa que les reunions i les sessions de debat que organitzi l'ajuntament siguin més transversals, amb la presència dels centres educatius.
- Les pròpies entitats han d'estar més informades del passa al districte per poder-ho transmetre als seus usuaris.
- Cal incloure específicament el col·lectiu de la Gent Gran en el PED.
- Crear estratègies (beques, per exemple), per apropar les persones joves i la gent gran a les entitats (centres cívics, biblioteques, etc.). Això s'ha començat a treballar en els centres cívics amb la gent gran, però cal impulsar-ho en tots els àmbits.
- Es considera imprescindible treballar de manera transversal a l'hora de desenvolupar el Pla d'educació de Ciutat Vella. Caldria generar espais de debat entre equipaments culturals i centres educatius, per exemple.

Taula 5: Educació al llarg de la vida i educació comunitària (priorització)

Actuació	Priorització
Impulsar els vincles i la coordinació d'equipaments culturals i els centres educatius: donar a conèixer la programació cultural del districte, fomentar l'augment de l'oferta cultural i artística fora de l'horari lectiu per a infants i adolescents.	9
Identificació de projectes i agents comunitaris i elaboració d'un mapa amb l'objectiu de generar sinèrgies, reforçar i alinear actuacions.	8
Augmentar la permeabilitat dels centres educatius als usos comunitaris: mínim d'un pati obert a cada un dels barris del districte i adequació dels horaris, facilitar l'ús dels patis i altres espais escolars a entitats, associacions i famílies.	3
Impulsar els vincles i la coordinació d'entitats culturals, socioeducatives i esportives del territori amb els centres educatius: rede finir, reforçar i articular les actuacions d'horari no lectiu; ordenar l'oferta d'activitats de tarda.	3
Reconèixer i promoure l'acció comunitària i vincular-la a l'àmbit educatiu: dinamització d'activitats comunitàries i de lleure a l'espai públic, calendari comunitari i festiu com a oportunitat educativa, foment de les activitats d'aprenentatge i servei vinculades a entitats i equipaments del municipi.	2
Continuar impulsant i reforçant l'oferta d'activitats de lleure inclusiu.	2
Desenvolupar un espai públic educatiu: participació comunitària educativa en els processos de reurbanització de l'espai públic, millores de mobilitat, manteniment i neteja dels entorns dels centres educatius, incrementar la xarxa de camins escolars vinculats als centres educatius.	1
Establir un grup de treball amb les universitats presents al districte, en coordinació amb el CAMU i el CEMD, per tal de reforçar el vincle i les sinèrgies entre els centres educatius i les universitats i centres de recerca.	1
Fomentar la creació d'entitats de lleure educatiu de base comunitària per part de joves del districte.	1
Vincular els cursos de català i castellà per a famílies a les escoles amb els centres formals d'ensenyament de llengües: CFA, CNL i EOI. Transició de l'ensenyament no formal al català a la seva acreditació.	1

Elaborar un mapa de formació d'adults amb perspectiva àmplia, reforçar la difusió de l'oferta existent al territori i optimitzar recursos.	1
Convocatòria unificada del CEB de programes educatius.	1
Incrementar la participació dels centres del districte en l'Audiència Pública de nois i noies, fins aconseguir que tot l'alumnat hi hagi participat al menys un cop en el seu període d'escolarització obligatòria.	0
Fomentar propostes de lleure comunitari al districte, com ara el Projecte Baobab.	0
Generar una proposta formativa modular del CFA, generar un programa formatiu per a personal docent dels CFA. Diversificar l'oferta formativa del CFA.	0
Activitats educatives i de coneixement per a veïns i veïnes del districte.	0

Font: elaboració pròpia

Taula 6: la visió de l'educació dels joves de Ciutat Vella (aportacions)

Línia de treball	Actuació	Aportacions
<p>Garantir la igualtat educativa</p>	<p>Distribució equilibrada de l'alumnat entre els centres educatius del territori: distribució equitativa en el moment d'accés a l'educació, mecanismes de seguiment de la distribució de l'alumnat.</p> <p>Consolidar l'estratègia ja iniciada de reducció de ràtios (alumnes per classe) en els centres en situació social desafavorida.</p> <p>Garantir la continuïtat dels projectes desenvolupats als centres educatius (plurianualitat).</p> <p>Consolidar el suport addicional als centres de major complexitat i valorar la seva possible extensió a altres centres més enllà del Raval sud i el Gòtic sud.</p> <p>Millorar l'oferta de català a les EOJ per a l'alumnat d'ensenyaments postobligatoris. Dissenyar l'oferta horària d'acord amb les necessitats de l'alumnat.</p>	<p>- Fomentar la diversitat cultural als centres educatius. Fer allò que estigui en mans del districte.</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>- Es proposa que les ajudes que es donen a l'ensenyament de català també es donin a l'ensenyament en castellà, ja que algunes persones acaben els estudis obligatoris sense el nivell de castellà que es requereix al món laboral o a l'ensenyament post-obligatori.</p>
<p>Reforçar l'oferta educativa en les etapes post-obligatòries</p>	<p>Millorar el nivell d'anglès i d'altres llengües estrangeres de l'alumnat de postobligatòria.</p> <p>Augmentar l'oferta de batxillerats artístics, especialment la modalitat de les arts escèniques.</p> <p>Explorar la possibilitat d'ampliar i diversificar l'oferta de CFGM i CFGS i d'ampliar l'oferta de PFI als centres públics.</p> <p>Ampliar l'oferta d'FP dual: ampliació de grups i d'empreses col·laboradores.</p>	<p>- Més cursos d'anglès i més barat.</p> <p>- Augmentar el nivell d'anglès de l'assignatura de batxillerat i utilitzar una metodologia més pràctica (més projectes i conversa i menys gramàtica).</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>

<p>Avançar en el desplegament de la perspectiva de ciutat educadora</p>	<p>Fomentar la dinamització d'activitats comunitàries i de lleure als espais públics. Incrementar la participació dels centres del districte en l'Audiència Pública de nois i noies. Aconseguir, com a mínim, un pati obert a cadascun dels barris de districte i adequar els seus horaris a les necessitats del districte. Donar a conèixer la programació cultural (centres cívics, biblioteques, museus i altres equipaments culturals). Potenciar l'activitat artística i cultural, especialment entre infants i adolescents.</p>	<p>- - - - Feu un mínim d'una sortida al mes als centres educatius, ja que per algunes persones és la única manera de conèixer les entitats culturals de la ciutat. - La diversitat cultural de les activitats que es realitzen a Ciutat Vella és molt bona. S'ha de mantenir.</p>
<p>Treballar des de l'àmbit comunitari per a combatre les desigualtats</p>	<p>Fomentar propostes de lleure comunitari al districte, com ara el Projecte Baobab. Potenciar la creació d'entitats de lleure educatiu per part de joves del districte.</p>	<p>- Difondre més la informació sobre les activitats de lleure que es fan al districte. Fer aquesta difusió des de les escoles a través dels tutors, portar gent de les entitats als centres educatius per a que expliquin la seva experiència. També es pot fer a través de les associacions i mitjançant les xarxes socials. - Fer més activitats entre entitats d'educació en el lleure perquè s'interrelacionin les persones joves del cau amb les de l'esplai, ja que actualment es produeix una segregació cultural entre aquestes dues entitats de lleure educatiu.</p>
<p>Garantir itineraris educatius de qualitat</p>	<p>Fomentar recursos de suport i acompanyament per evitar l'abandonament en l'etapa post-obligatòria.</p>	<p>- Les persones joves reben molta pressió per començar a treballar abans de realitzar estudis post-obligatoris. S'hauria de fomentar més la continuïtat en els estudis. - Crear més espais de reforç escolar.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Fomentar la tasca que fan les associacions que treballen per esdevenir un referent cultural contra l'abandonament escolar amb projectes similars a la mentoria (per exemple, l'Associació AECOP: Associació d'Estudiants Catalans d'Origen Paquistanès). - Potenciar els referents universitaris, ja que la majoria de persones migrades venen de contextos familiars o socials on hi ha poques persones amb estudis superiors.
Facilitar la Transició Escola-Treball i la Formació Professional	Millorar la difusió i informació de l'oferta educativa post-obligatòria	<ul style="list-style-type: none"> - Fer més formació a les famílies per a que coneguin les sortides professionals dels seus fills. Fer-ho des de inicis de l'ESO, o inclús abans per tal que ho vagin madurant.
	Donar continuïtat i ampliar els grups dels programes d'acollida lingüística (16-18) dels Centres de formació d'adults.	-
	Donar continuïtat i ampliar els grups dels programes d'acollida lingüística (16-18) dels Centres de formació d'adults.	-
	Consolidar i valorar l'ampliació del projecte d'estades formatives en empreses. Potenciar el vincle entre els centres i les empreses del districte.	-
	Difondre les experiències existents al districte en matèria de Transició Escola-Treball.	<ul style="list-style-type: none"> - Es valoren positivament aquelles iniciatives que passen per apropar el món laboral als centres educatius, ja sigui mitjançant visites, xerrades, etc.

Font: elaboració pròpia

Altres aportacions

- No hi ha la possibilitat d'estudiar el batxillerat al Gòtic. Els centres estan concentrats al Raval.
- L'abandonament escolar prematur és degut a motius econòmics, lingüístics i culturals.
- Fomentar la figura dels psicòlegs en els centres educatius i casals per tractar factors emocionals vinculats a l'abandonament escolar.

Taula 7: la visió de l'educació dels joves de Ciutat Vella (priorització)

Actuació	Priorització
Fomentar recursos de suport i acompanyament per evitar l'abandonament en l'etapa post-obligatòria.	4
Distribució equilibrada de l'alumnat entre els centres educatius del territori: distribució equitativa en el moment d'accés a l'educació, mecanismes de seguiment de la distribució de l'alumnat.	3
Millorar el nivell d'anglès i d'altres llengües estrangeres de l'alumnat de postobligatòria.	3
Fomentar propostes de lleure comunitari al districte, com ara el Projecte Baobab. Potenciar la creació d'entitats de lleure educatiu per part de joves del districte.	3
Donar a conèixer la programació cultural (centres cívics, biblioteques, museus i altres equipaments culturals). Potenciar l'activitat artística i cultural, especialment entre infants i adolescents.	2
Millorar la difusió i informació de l'oferta educativa post-obligatòria	2
Consolidar l'estratègia ja iniciada de reducció de ràtios (alumnes per classe) en els centres en situació social desafavorida.	0
Garantir la continuïtat dels projectes desenvolupats als centres educatius (plurianualitat).	0
Consolidar el suport addicional als centres de major complexitat i valorar la seva possible extensió a altres centres més enllà del Raval sud i el Gòtic sud.	0
Millorar l'oferta de català a les EOI per a l'alumnat d'ensenyaments postobligatoris. Dissenyar l'oferta horària d'acord amb les necessitats de l'alumnat.	0
Augmentar l'oferta de batxillerats artístics, especialment la modalitat de les arts escèniques.	0

Explorar la possibilitat d'ampliar i diversificar l'oferta de CFGM i CFGS i d'ampliar l'oferta de PFI als centres públics.	0
Ampliar l'oferta d'FP dual: ampliació de grups i d'empreses col·laboradores.	0
Fomentar la dinamització d'activitats comunitàries i de lleure als espais públics.	0
Incrementar la participació dels centres del districte en l'Audiència Pública de nois i noies.	0
Aconseguir, com a mínim, un pati obert a cadascun dels barris de districte i adequar els seus horaris a les necessitats del districte.	0
Donar continuïtat i ampliar els grups dels programes d'acollida lingüística (16-18) dels Centres de formació d'adults.	0
Donar continuïtat i ampliar els grups dels programes d'acollida lingüística (16-18) dels Centres de formació d'adults.	0
Consolidar i valorar l'ampliació del projecte d'estades formatives en empreses. Potenciar el vincle entre els centres i les empreses del districte.	0
Difondre les experiències existents al districte en matèria de Transició Escola-Treball.	0

Font: elaboració pròpia

Taula 8: els centre educatius en les etapes preobligatòria i obligatòria (aportacions)

Línia de treball	Actuació	Aportacions
<p>Promoure l'escolarització de proximitat i consolidar els mecanismes de lluita contra la segregació.</p>	<p>Distribuir de manera equilibrada l'alumnat en el moment de l'accés a l'escolarització, tenint en compte les zones limítrofs del districte.</p> <p>Acompanyar el desplegament progressiu del model de continuïtat pedagògica entre centres de primària i de secundària a partir de les Unitats de referència garantint en diàleg amb la comunitat educativa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cal recuperar l'Oficina d'Escolarització del districte. - La proximitat és un valor/criteri, però vivim en una ciutat amb bon transport (bicis, busos, metro) i per a les famílies està deixant de ser el primer criteri a tenir en compte. - Continuïtat pedagògica és una idea que es pot perdre fins i tot entre les classes de la mateixa escola i curs. Cal mirar com les escoles poden fer equips units pedagògicament i establir obligacions. - Cal voluntat de coordinació dels diferents Projectes educatius de centre entre primària i secundària. - Mitjançant la incorporació de projectes educatius de centre i de gran qualitat, especialitzats en tecnologia, arts, idiomes, etc. - Cal fer molt èmfasi en la promoció i la visibilització dels centres, dels seus projectes pedagògics i les seves instal·lacions. - Centres més oberts, activitats amb les famílies dins de l'horari lectiu, voluntariat de famílies, etc.

		<ul style="list-style-type: none"> - Trobar espais més enllà de les portes obertes.
	<p>Treballar per a ampliar la xarxa de centres públics d'infantil i primària al Raval.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - En el cas que el nombre de places sigui insuficient, si no és el cas, treballar per dotar l'escola de Projecte educatiu de centre de gran qualitat. - Treballar amb una visió global, no només mirant al propi barri. Atendre les zones limitrofes.
	<p>Fomentar els vincles entre les escoles bressol municipals i centres d'educació infantil i primària vetllant per a facilitar la continuïtat de les famílies.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Habilitar espais formals. - Augmentar la interrelació entre centres de diferents etapes. Fer visites a les escoles quan s'està a l'escola bressol, i a l'institut quan s'està a finals de primària. Ja es fa, però no sistemàticament ni a totes les escoles del barri.
Desenvolupar programes per a promoure l'equitat educativa	<p>Continuar impulsant i consolidant programes de millora de les competències lingüístiques (P. ex.: projecte Lècxit).</p>	-
	<p>Consolidar el programa Èxit de reforç escolar i estendre'l als centres de primària.</p> <p>Desplegar al districte de Ciutat Vella la Xarxa d'Escoles per la Igualtat i la Diversitat, promovent que els centres educatius s'hi acullin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Generar un programa Èxit específic per el reforç de l'aprenentatge de l'anglès.
Desenvolupar	<p>Potenciar el coneixement del Consell d'Innovació Pedagògica (CIP) i</p>	-

<p>programes per a donar suport a la innovació educativa</p>	<p>la seva relació amb els centres educatius.</p> <p>Promoure el coneixement i participació dels centres educatius del districte a la Convocatòria unificada de projectes del CEB.</p> <p>Impulsar la realització dels programes STEAM d'innovació i creativitat en l'aprenentatge de continguts científics i tecnològics.</p> <p>Promoure els processos de creació cultural a les aules amb la participació de l'alumnat i del conjunt dels centres, amb vinculació a creadors/es i/o equipaments culturals si s'escau.</p> <p>Promoure la formació i el suport específic per al personal d'aules d'acollida.</p> <p>Promoure aquesta tasca docent mitjançant l'establiment d'aliances amb actors del territori.</p>	<p>- És necessari endreçar l'oferta dels centres.</p> <p>-</p> <p>- Cal aprofitar el potencial del territori , que és excepcional.</p> <p>- Escola de música a la Ciutadella.</p> <p>- Incloure-ho als PEC, tenint present els interessos de l'alumnat.</p> <p>-</p>
<p>Promoure la tasca docent dirigida a l'èxit educatiu</p>	<p>Enfortir la xarxa de centres a partir dels espais existents per a l'intercanvi de projectes comuns i l'anàlisi i desenvolupament de metodologies.</p>	<p>- Cal aprofitar els recursos del territori: entitats socials, equipaments culturals, universitats, etc.</p> <p>- Aliances que es poden generar de manera tan formal com informal.</p> <p>- Els centres educatius necessiten un canvi profund de funcionament o no serà possible.</p>

<p>Millorar les relacions entre els centres educatius i les famílies</p>	<p>Impulsar la realització de projectes compartits entre les famílies i les escoles.</p> <p>Proporcionar recursos formatius que facilitin al personal docent l'acostament a les famílies des d'una perspectiva intercultural i de gènere.</p> <p>Promoure la intervenció als vestíbuls de les escoles i entorns escolars com a espais de trobada de la comunitat educativa.</p>	<p>- Cal que hi hagi una implicació real per part del personal docent.</p> <p>- Per a realitzar aquesta tasca cal tenir en compte els problemes idiomàtics, per una banda, i la necessitat d'incrementar els recursos administratius, per l'altra.</p> <p>- En aquest cas cal també una implicació real per part del personal docent.</p> <p>- Cal tenir en compte el perfil de les famílies dels centres.</p>
<p>Avançar en el desplegament de la perspectiva comunitària i de ciutat educadora</p>	<p>Incrementar la participació dels centres del districte en l'Audiència Pública de nois i noies, fins aconseguir que tot l'alumnat hi hagi participat com a mínim un cop en el seu període d'escolarització obligatòria.</p> <p>Augmentar la permeabilitat dels centres educatius als usos comunitaris: fomentar l'ús dels patis i altres infraestructures escolars (teatres, sales polivalents, etc.).</p> <p>Impulsar els vincles i la coordinació d'equipaments culturals i centres educatius.</p> <p>Impulsar els vincles i la coordinació d'entitats culturals, socioeducatives, i esportives del territori amb els centres educatius: promoure que els agents culturals, socioeducatius i esportius del territori desenvolupin activitats dins dels programes extraescolars als</p>	<p>- Important pel foment de la participació i la generació de lideratges juvenils.</p> <p>-</p> <p>- Cal promoure models com l'Apadrina.</p> <p>-</p>

	centres educatius en el marc de la convocatòria unificada de programes del Consorci d'Educació.	
--	---	--

Font: elaboració pròpia

Altres aportacions

- Cal impulsar l'aliança per a un model d'educació a temps complet.
- Reforçar la seguretat i la higiene en els espais pròxims als centres educatius del districte.

Taula 9: els centre educatius en les etapes preobligatòria i obligatòria (priorització)

Actuació	Priorització
Distribuir de manera equilibrada l'alumnat en el moment de l'accés a l'escolarització, tenint en compte les zones limítrofs del districte.	5
Reconèixer, prestigiar i visibilitzar els centres educatius, amb la seva col·laboració, per a donar a conèixer la seva tasca a les famílies.	5
Acompanyar el desplegament progressiu del model de continuïtat pedagògica entre centres de primària i de secundària a partir de les Unitats de referència garantint en diàleg amb la comunitat educativa.	2
Impulsar els vincles i la coordinació d'equipaments culturals i centres educatius.	2
Fomentar els vincles entre les escoles bressol municipals i centres d'educació infantil i primària vetllant per a facilitar la continuïtat de les famílies.	1
Promoure el coneixement i participació dels centres educatius del districte a la Convocatòria unificada de projectes del CEB.	1
Impulsar la realització dels programes STEAM d'innovació i creativitat en l'aprenentatge de continguts científics i tecnològics.	1
Promoure els processos de creació cultural a les aules amb la participació de l'alumnat i del conjunt dels centres, amb vinculació a creadors/es i/o equipaments culturals si s'escau.	1
Promoure aquesta tasca docent mitjançant l'establiment d'aliances amb actors del territori.	1
Impulsar la realització de projectes compartits entre les famílies i les escoles.	1
Impulsar els vincles i la coordinació d'entitats culturals, socioeducatives, i esportives del territori amb els centres educatius: promoure que els agents culturals, socioeducatius i esportius del territori desenvolupin activitats dins dels programes extraescolars als centres educatius en el marc de la convocatòria unificada de programes del Consorci d'Educació.	1

Treballar per a ampliar la xarxa de centres públics d'infantil i primària al Raval.	0
Continuar impulsant i consolidant programes de millora de les competències lingüístiques (P. ex.: projecte Lècxít).	0
Consolidar el programa Èxit de reforç escolar i estendre'l als centres de primària.	0
Desplegar al districte de Ciutat Vella la Xarxa d'Escoles per la Igualtat i la Diversitat, promovent que els centres educatius s'hi acullin.	0
Potenciar el coneixement del Consell d'Innovació Pedagògica (CIP) i la seva relació amb els centres educatius.	0
Promoure la formació i el suport específic per al personal d'aules d'acollida.	0
Enfortir la xarxa de centres a partir dels espais existents per a l'intercanvi de projectes comuns i l'anàlisi i desenvolupament de metodologies.	0
Proporcionar recursos formatius que facilitin al personal docent l'acostament a les famílies des d'una perspectiva intercultural i de gènere.	0
Promoure la intervenció als vestíbuls de les escoles i entorns escolars com a espais de trobada de la comunitat educativa.	0
Incrementar la participació dels centres del districte en l'Audiència Pública de nois i noies, fins aconseguir que tot l'alumnat hi hagi participat com a mínim un cop en el seu període d'escolarització obligatòria.	0
Augmentar la permeabilitat dels centres educatius als usos comunitaris: fomentar l'ús dels patis i altres infraestructures escolars (teatres, sales polivalents, etc.).	0

Font: elaboració pròpia

Taula 10. Els centres educatius en l'etapa postobligatòria (aportacions)

Línia de treball	Actuació	Aportacions
	<p>Augmentar l'oferta de batxillerats artístics, especialment la modalitat de les arts escèniques.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Alguns participants argumenten que el batxillerat artístic presenta menys abandonament que la resta de modalitats, amb la qual cosa pot ser positiu implementar-lo al districte. Per contra, altres participants qüestionen que el menor abandonament del batxillerat artístic es degui a la seva modalitat, sinó a altres factors.
	<p>Treballar per a la implementació de batxillerats especialitzats en alguns àmbits del coneixement en determinats centres del districte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - La implementació dels batxillerats va en contra de l'alumnat més desfavorit. S'hauria d'ajustar el batxillerat al perfil d'alumnat que hi ha.
<p>Reforçar l'oferta educativa en les etapes post-obligatòries</p>	<p>Explorar la possibilitat d'ampliar i diversificar l'oferta de CFGM i CFGS i d'ampliar l'oferta de PFI als centres públics.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - El PFI està servint per evitar l'abandonament escolar. S'afirma que els alumnes que el cursen després segueixen estudiant o treballant. L'oferta de PFI s'escull en funció del que demana el mercat laboral. - Les entitats privades que ofereixen PFI tenen greus problemes de finançament. - Abordar la FP Integral i incorporar-hi també les persones adultes que es volen reincorporar al sistema educatiu i obtenir una titulació.
	<p>Ampliar l'oferta d'FP dual: ampliació de grups i d'empreses col·laboradores.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - La FP Dual no funciona amb totes les especialitats. En algunes va molt bé, però en altres no és viable per les característiques de les empreses del sector. És necessari formar i coordinar-se millor

		<p>amb les empreses, perquè passen a formar part de l'itinerari formatiu de l'alumnat.</p> <p>- Les empreses veuen l'alumnat de la FP Dual com a mà d'obra barata. Es donen molts incentius a les empreses, però no es pensa en l'alumnat. No hi ha prou incentius econòmics per a l'alumnat. Se l'hauria de pagar millor i estudiar en la modalitat Dual hauria de tenir més avantatges. Altres participants creuen que, tanmateix, els alumnes en treuen molts avantatges.</p>
<p>Garantir itineraris educatius de qualitat entre totes les etapes educatives</p>	<p>Realitzar una anàlisi de les trajectòries educatives, en especial en relació als abandonaments o discontinuïtats, a partir de la informació recollida amb l'IDALU (número d'identificació de l'alumne implantat darrerament).</p> <p>Fomentar recursos de suport i acompanyament per evitar l'abandonament en l'etapa post-obligatòria.</p> <p>Consolidar el projecte Seguim per tal de reforçar les competències bàsiques de l'alumnat de 1r curs de CFGM, i ampliar-lo també a 1r de Batxillerat.</p>	<p>-</p> <p>- A l'educació post-obligatòria no hi ha tutoria ni orientació, i això és un problema. Tampoc tenen vetlladors/es.</p> <p>-</p>

	<p>Consolidar i millorar els serveis i mecanismes d'orientació i seguiment disponibles per l'alumnat: millorar la difusió i informació de l'oferta educativa post-obligatòria en coordinació amb l'equip de gestió del Servei d'Orientació-Pla Jove, consolidació del Servei d'Orientació Pla Jove, o millorar l'articulació entre SOJ i PIJ en les campanyes d'orientació i informació als instituts que es realitzen des dels dos serveis.</p> <p>Generar canals de coordinació entre els programes comunitaris i els agents de l'educació reglada, per a identificar finestres d'oportunitats per a la transició cap a formacions reglades.</p> <p>Facilitar la transició i la permanència als ensenyaments superior, consolidant els projectes de col·laboració, acompanyament i mentoria en l'àmbit universitari amb presència a Ciutat Vella com ara el projecte Prometeus o altres.</p> <p>Consolidar i valorar l'ampliació del projecte d'estades formatives en empreses.</p>	<p>- Als centres els costa molt que l'alumnat visualitzi la Formació Professional.</p> <p>- Es necessita més coordinació entre centres educatius de secundària i els centres educatius de Cicles Formatius. S'han de fer més visites dels Cicles Formatius als centres de secundària per donar a conèixer els estudis.</p> <p>- Les persones joves reben orientació des de molts llocs, però no tenen un referent clarament definit.</p> <p>- La orientació que es fa amb el Palau Alòs és molt bona. Tanmateix, s'ha de validar qui és l'interlocutor per anar més coordinats.</p> <p>- Cal obrir més centres de noves oportunitats. Ara no es preveu crear-ne de nous, però sí fomentar assessorament a les entitats existents.</p>
<p>Proveir i coordinar recursos que</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

<p>facilitin la Transició Escola-Treball i la Formació Professional</p>	<p>Difondre les experiències existents al districte en matèria de Transició Escola-Treball.</p> <p>Potenciar el vincle i treball conjunt de l'àmbit educatiu amb les xarxes laborals dels barris.</p>	<p>-</p> <p>- L'alumnat no coneix les professions que existeixen o en tenen una visió distorsionada. S'han d'implicar més les empreses en els centres educatius, per exemple, mitjançant projectes compartits.</p>
		<p>- Hi ha problemes lingüístics en l'educació post-obligatòria i hi ha poc ajuts per aprendre català.</p> <p>- Hi ha problemes de català i castellà quan una persona arriba a mitjan curs.</p> <p>- Es proposa convalidar la llengua nativa per a que puguin dedicar més esforços a estudiar català i castellà.</p>
<p>Desenvolupar programes per a promoure l'equitat educativa</p>	<p>Promoure l'oferta de llengües estrangeres, reservant places a l'EOI (cursos hivern i estiu) per a l'alumnat de batxillerat i FP.</p> <p>Millorar el nivell d'anglès de l'alumnat de Cicles Formatius, mitjançant la creació de grups d'expressió oral.</p>	<p>- Es valora positivament fer una reserva de places d'anglès a la EOI per a alumnes de Cicles Formatius.</p> <p>- El nivell d'anglès en general és molt deficitari. Un millor nivell d'anglès facilitaria la FP Dual.</p> <p>- El professorat també necessita disposar d'un millor nivell d'anglès.</p>

Font: elaboració pròpia

Altres aportacions

- S'ha de vetllar perquè tots els centres puguin oferir totes les especialitats de Batxillerat majoritàries, encara que hi hagi pocs alumnes. És una garantia d'igualtat. No s'ha d'aplicar una lògica econòmica alhora d'escollir les modalitats de Batxillerat que s'imparteixen a Ciutat Vella.
- És necessari acompanyar la major oferta que es disposi de CF o Batxillerats amb més recursos.
- Els participants desconeixen l'oferta formativa de PEAI, i per tant, no estan derivant-hi joves.
- La selectivitat està pensada per les persones natives, però deixa fora alumnat estranger brillant.
- Calen més eines d'inclusió per afrontar les Necessitats Educatives Especials, ja que moltes vegades es diagnostica tard, especialment a la FP.

Taula 11. Els centres educatius en l'etapa postobligatòria (priorització)

Actuació	Priorització
Generar canals de coordinació entre els programes comunitaris i els agents de l'educació reglada, per a identificar finestres d'oportunitats per a la transició cap a formacions reglades.	6
Millorar l'oferta de català de l'EOI per a l'alumnat d'ensenyaments postobligatoris.	6
Ampliar l'oferta d'FP dual: ampliació de grups i d'empreses col·laboradores.	5
Fomentar recursos de suport i acompanyament per evitar l'abandonament en l'etapa post-obligatòria.	5
Explorar la possibilitat d'ampliar i diversificar l'oferta de CFGM i CFGS i d'ampliar l'oferta de PFI als centres públics.	4
Consolidar i millorar els serveis i mecanismes d'orientació i seguiment disponibles per l'alumnat: millorar la difusió i informació de l'oferta educativa post-obligatòria en coordinació amb l'equip de gestió del Servei d'orientació-Pla jove, consolidació del Servei d'Orientació Pla jove, o millorar l'articulació entre SOJ i PU en les campanyes d'orientació i informació als instituts que es realitzen des dels dos serveis.	4
Treballar per a la implementació de batxillerats especialitzats en alguns àmbits del coneixement en determinats centres del districte.	3
Realitzar una anàlisi de les trajectòries educatives, en especial en relació als abandonaments o discontinuïtats, a partir de la informació recollida amb l'IDALU (número d'identificació de l'alumne implantat darrerament).	3
Potenciar el vincle i treball conjunt de l'àmbit educatiu amb les xarxes laborals dels barris.	3
Promoure l'oferta de llengües estrangeres, reservant places a l'EOI (cursos hivern i estiu) per a l'alumnat de batxillerat i FP.	3
Consolidar i valorar l'ampliació del projecte d'estades formatives en empreses.	2
Augmentar l'oferta de batxillerats artístics, especialment la modalitat de les arts escèniques.	1

Consolidar el projecte Seguim per tal de reforçar les competències bàsiques de l'alumnat de 1r curs de CFGM, i ampliar-lo també a 1r de Batxillerat.	1
Facilitar la transició i la permanència als ensenyaments superior, consolidant els projectes de col·laboració, acompanyament i mentoria en l'àmbit universitari amb presència a Ciutat Vella com ara el projecte Prometeus o altres.	1
Difondre les experiències existents al districte en matèria de Transició Escola-Treball.	1
Millorar el nivell d'anglès de l'alumnat de Cicles Formatius, mitjançant la creació de grups d'expressió oral.	1

Font: elaboració pròpia